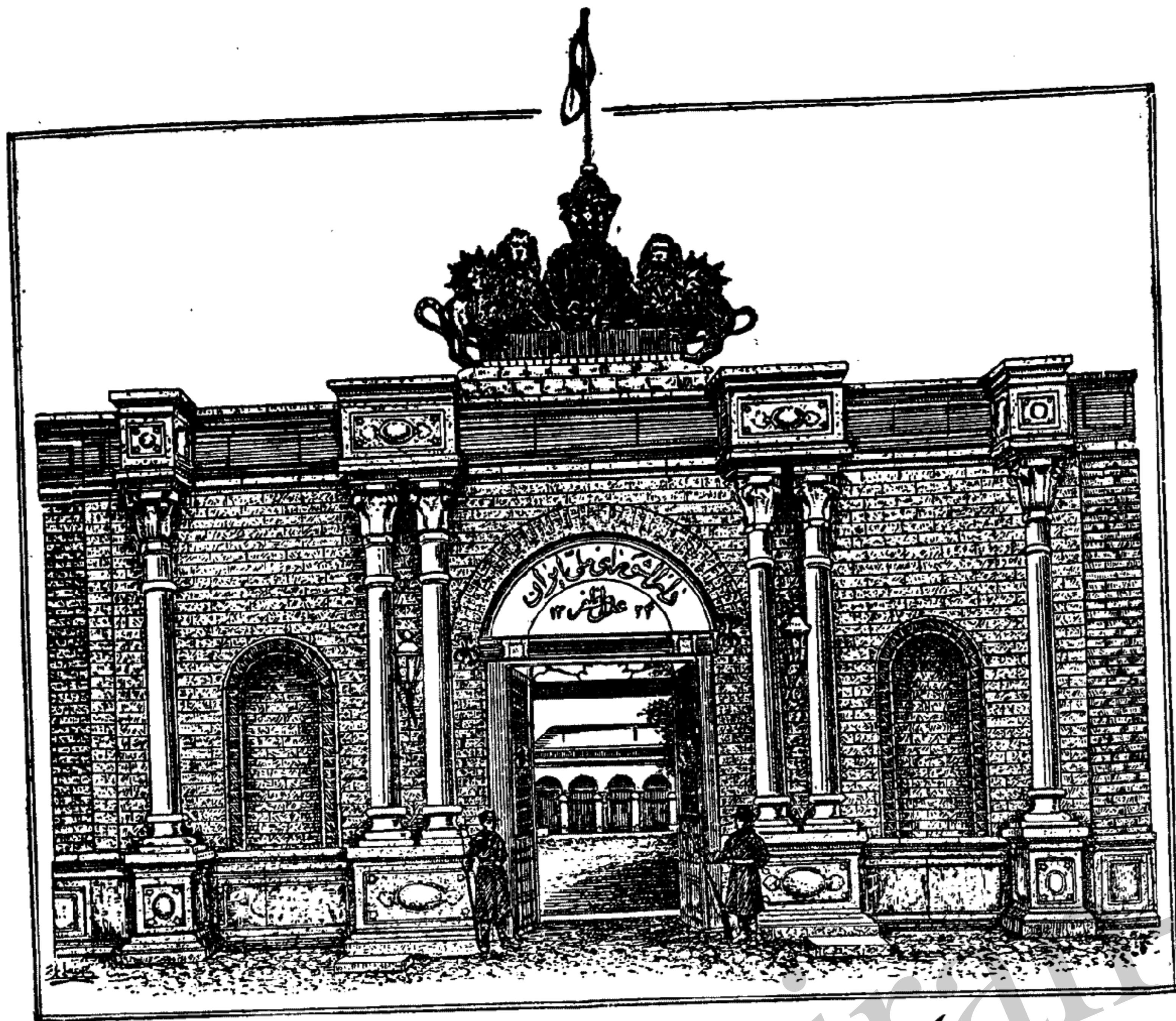

دوره ششم تقویمیه

<p>جلسه ۲۳۸</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۲۰۳</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنج شنبه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۴ ذی‌قعدة الحرام ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ايران ساليانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تك شماره يك قران</p>

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنجشنبه ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۲ ذیقعده الحرام ۱۳۴۶

جلسه ۲۳۸

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر

برپاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)

(صورت مجلس بوم سهشنبه یازدهم اردیبهشت

را آقای دولتشاهی قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل

آقایان نگهبان - حیدری مکری - دهستانی - امیر

تیمور کلایی - افسر - آقا زاده سیزواری - فرمند

میرزا عبدالله خان وثوق - انامی خوئی - جهانشاهی

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تصویب مرخصی آقایان ذوالقدر - اعتبار - طلوع	۴۲۶۲	۴۲۶۳
۲	بقیه مذاکرات نسبت به لایحه تعرفه گمرکی و تصویب آن	۴۲۶۳	۴۲۸۸
۳	قانون تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرار داد گمرکی و تصویب آن	۴۲۸۸	۴۳۱۶

اسکندری - سلطان محمد خان عامری - افخمی

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان اسدی - ذوالقدر - اعظمی - قوام شیرازی
حاج حسن آقا ملک - میرزا حسنخان رثوق - حاج
غلامحسین ملک

دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان روحی - دشتی - میر ممتاز - محمد ولی میرزا
عدل - جوانشیر - بجی خان زنکنه

دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان عراقی - مرتضی قلیخان بیات - شریعت زاده
آقا سید حسن تقی زاده

رئیس - آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای ذوالقدر را غائب بی
اجازه نوشته اند در صورتیکه آقایان مسبوقند که ایشانناخوش هستند نمیدانم چطور شده که بی اجازه نوشته اند
رئیس - آقای محققمحقق - بنده هم راجع به آقای ذوالقدر میخواستم
عرض کنم که آقای آقا سید یعقوب فرمودند

رئیس - صورت مجلس ایرادی ندارد

(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد چند فقره خبر از
کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود
(اینطور خوانده شد)نماینده محترم آقای ذوالقدر از تاریخ ۲۳ دی الی
دهم بهمن تقاضای تمدید مرخصی کرده بودند مطابقشرحی که نوشته اند و ضمیمه این خبر است کمیسیون
عذر ایشانرا موجه تشخیص داده با تقاضای ایشان موافق
اینک خبر آرا تقدیم مینماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده میخواستم تذکراً عرض کنم که
بنده هیچوجه نمیتوانم با این مرخصی ها موافقت کنمو چندی بود سکوت کرده بودم ولی از این به بعد دیگر
نیتوانم سکوت کنم و در تمام مرخصی ها بدون استثناء

قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . آقای دادگر

دادگر - بنده بعد از اتمام تعرفه گمرکی عرضی دارم

رئیس - پیشنهاد های راجع به لایحه تعرفه گمرکی

قرائت میشود .

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای تقی زاده - پیشنهاد میکنم بجای منعقد

نماید نوشته شود مقاوله و تهیه کرده برای تصویب به

مجلس شورای ملی تقدیم نماید .

تقی زاده - بنده در ضمن شور در کلیات هم در

این مطلب اشاره کردم چون مطابق قانون اساسی باید

هرگونه تعهدات بین المللی که ایران بخواهد منعقد نماید

باید بتصویب مجلس برسد و بدون تصویب مجلس قانونیت

پیدا نمیکند مقصود بنده این است که يك كلمه در این

باب در اینجا نوشته شود که دولت این قرار داد های

گمرکی را مقاوله میتواند بکند و البته شاید اعضاء هم

میتوانند بکنند ولی بعد از اعضا برای اینکه اجرا شود

باید اول مجلس تصویب کند و این مسئله هیچوقت نا

امروز سابقه نداشته است در آتی ما نباید راه باز کنیم

که بطور کلی اجازه بدهیم قانون اساسی مقصودش این

است که هر وقت دولت يك عهد نامه یا قرار دادی می

بندد باید بمجلس بیاورد و تصویب کند و الا اگر ما

بخواهیم بطور کلی این اجازه را بدهیم ممکن است که يك ترتیبی

پیش بیاید که بوقت دولت بخواهد استقراض کند و

شاید ترتیبش هم بیش از صدی پنج نباشد و بنده تصور

میکم مقصود قانون اساسی این است که هر وقت دولت

دیخواهد استقراض کند یا عهد نامه به بندد و هر وقت

که امتیاز میدهد و یا بکفتر خارجی را کنتراست میکند

موقوف بتصویب مجلس است البته دولت میتواند عهد

نامه را امضا نماید ولیکن باید بتصویب مجلس برسد لهذا

بنده يك تغییر می در پیشنهاد خود میدهم و آن این

است که مقاوله و امضا نماید ولی بعد باید بتصویب
مجلس برساند و اگر آقایان بخواهند این را هم اجازه
ندهند بنده عرضی ندارم ولی در هر حال باید بتصویب
مجلس برسانند

وزیر مالیه - اظهاراتی که نماینده محترم فرمودند متکی

بیک اصلی بود که البته قابل تردید نیست ولی با این

مورد مخصوص بهیچوجه تطبیق نمیکند این اصل مورد

تصدیق همه است که هر عهد نامه و قرار دادی باید

بتصویب مجلس برسد این متفق علیه است نه تنها هر

عهد نامه یا قرار دادی باید بتصویب مجلس برسد بلکه

خیلی چیزهای دیگر هم هست از قبیل مسائل مالی که

البته باید بمجلس تصویب کند و هیچ دولتی نمیتواند که

از این اصل کلی انحراف نماید ولی اگر آقا وقت بفرمایند

در اینجا ملاحظه خواهند فرمود که مطلب کلی جداست

يك تعرفه دارای يك حداقل و يك حداکثر و دارای

يك صورت مفصل و مطولی است که در مجلس تصویب

میشود و بعد به دولت ماموریت و اجازه داده میشود

که برود بر حسب این قانونی که مجلس گذرانده است و

تصویب کرده است برای اجرای این قانون مقاولات مخصوصی

با طرفهائی بر طبق این اجازه مجلس به بندد و این ابدامنافی

یا آن اصل کلی نیست آقایان خاطر آن است يك قانونی در

مجلس گذشت یعنی قانون اساسی کنتراهای خارجه

و در آنجا ماده داشت که فلان قسمت و فلان قسمت

باید بیاید بمجلس و بقیه شرایط آن را دولت تهیه و

امضاء میکند این هم مثل همان کنتراست خارجی هاست

که مسئله ملیت و حقوق و قسمت مالیش در مجلس

تصویب میشود و بعد هم يك ماده دارد که بقی شرایط

را دولت بر طبق فلان قانون مصوب خودش منعقد کند

پس این فرمایش که فرمودید مربوط به اینجا نیست و

ما نباید در اینجا يك اشکالاتی تولید کنیم در همه جاها

و تمام مهالك این اصول محری است و بنده مخصوصاً برای

تأیید این مطلب يك چیزی اینجا همراه هست که

استفاده میکنم بعرضتان میرسانم که ملاحظه فرمائید که در این قسمت گاهی تجاوز از این حدود هم میشود در جاهای دیگر مرسوم است در حدود حداقل و اکثر تعرفه که مجلس معین میکند دولت ها مجازند قرار داد به بندند. مطابق راپرتی که وزیر مختار ما در فرانسه آقای علاء راجع به قسمت تعرفه گمرکی فرانسه میفرستند اشاره می کنند يك چیزی را که خیلی مفید است و خوب است آقایان متذکر شوند. میبوسد: بواسطه اهمیت که قصیه پیدا کرده بود بموجب قانون ۲۷ ژوئیه ۱۹۲۷ بدولت اجازه داده اند که بموجب فرمان وضع تعرفه بکند که اساساً دیگر آن حداقل را اکثر را که دولتها اجازه داشتند صلاح دیده اند غیر از آن بکنند و آمده اند اجازه داده اند بدولت که بموجب فرمان وضع تعرفه کند بعد تعرفه دیگری تهیه شده و اخیراً آن تعرفه را بردند مجلس و مجلس هم تصویب کرد...

دکتر مصدق - این برخلاف قانون اساسی فرانسه نیست.

وزیر مالیه - برخلاف قانون اساسی ما هم نیست.

دکتر مصدق - چرا هست.

وزیر مالیه - قانون اساسی این را مقرر کرده است که مجلس باید در عهود ذی رأی باشد و این تعرفه هم وقتی که معین میکنند که این حداقل است و این حداکثر است و بدولت مأموریت میدهد که برود عهود را به این ترتیب اجرا کند این عیناً مثل همان کنتراتی است که با فلان مستخدم خارجی بسته میشود و آنوقت بدولت اجازه داده میشود که سایر شرایط را بر طبق فلان قانونی که از مجلس گذشته است تعیین و اجرا کند و بنده تصور میکنم بهیچوجه مخالف با هیچ قانونی هم نباشد.

رئیس - آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قبیم فرمایند.

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که گمرکات کلیه صادرات ایران حذف شود

فیروز آبادی - همه آقایان میدانند که عده گمرکات ایران از وارداتش است و صادراتش چندان گمرکی ندارد و خیلی کم است و بقدر اینکه با خرج وصولش موازنه کند نیست و آنهم از يك چیزهایی است که حقیقه همه آقایان میدانند که با چه زحمانی تهیه میشود یکی آنها قالی است که همه میدانید بچه زحمت دانه دانه بدست این مردم بافته میشود آنوقت این جور چیزها دولت میخواهد يك گمرکی صدی دوازده یا کمتر یا بیشتر بگیرد بنده عقیده ندارم. بنده عقیده ام این است که این چیزها را آزاد بگذارند و گمرک را از این قبیل چیزها بگیرند و البته این خودش يك را تشویقی است که مردم بیشتر میل میکنند این صنعت را زیاد کنند و البته با این همه تضییقاتی که میشود وقتی که دیدند قالی ما گران است از ما نمیخرند و مال دیگران را میخرند آنوقت بتدریج این صنعت قالی باقی ما هم از بین میرود به این ملاحظه بنده پیشنهاد کردم که صادرات ایران مالیات نداشته باشد حتی تریاک را هم همین عقیده را دارم که همه جا بتوانند بفرستند و این سبب میشود که همین تریاک ما میتواند مقابله با تریاک چین و جاهای دیگر بکند این است عقیده بنده حالا بسته است بنظر آقایان.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در این موضوع بنده هم يك پیشنهادی کردم و عقاید خودم را کاملاً بعرض مجلس میرسانم با اینکه در این مسئله بنده بقدری خوشوقتیم که حقیقه در پوست خود نمیگنجم. و حقیقتاً یکی از جمله چیزهایی که در دوره ششم سبب افتخار ما شده است و خدای تبارک و تعالی خواسته است که این

افتخار نصیب ما بشود این است که ما در مجلس باشیم و تعرفه گمرکی بدست ما بگذرد (در این موقع آقای احتشام زاده از مجلس خارج میشدند) آقای احتشام زاده تو را به پیغمبر زور میخوام سؤالی بکنم که آقای وزیر مالیه جواب بدهند بعد هر جا میخواهی بروی زور. اصل مسئله گمرک در ابتدا چه بوده است حالا بنده کاری ندارم يك فکری کرده ام حالا کار ندارم که وضع گمرک چه بوده است اما این اندازه میدانم که حالا دنیا رو به اقتصادیات میرود هر کس متوجه منافع ملت خودش است بنده تصور میکنم که تمام عالم امروز متوجه است بر اینکه ترویج کنند تجارت خودشان را و جلو گیری کنند از تجارتی که از دیگران وارد میشود این قدر بنده فهمیده ام در اینجا بنده ملاحظه میکنم ما در اصول معیشت هیچ محتاج به تجارت خارجی نیستیم شاید يك لوازم معدودی لازم داشته باشیم و این اندازه که وارد میشود بهیچوجه زندگانی ما احتیاج به او ندارد اما آن چیزی که از مملکت ما خارج میشود چیزهایی است که دخالت در اصول معیشت دارد مواد خام است و چیزهایی است که در اصول معیشت دیگران محتاج ما هستند اگر چنانچه ما از این مواد خام ترویج کنیم تمام تبعه ما و رعایای ما بکاری افتند یعنی اگر ترویج از ذرات و فلاحت از احشاه و اغذیه داری بکنیم قطعاً تمام اهالی مملکت ما منتفع میشوند اینجا وقتی بنده ملاحظه میکنم می بینم اگر ما بیائیم و از کلیه صادرات گمرک نگیریم و از واردات بگیریم دو نفع برده ایم یکی اینکه ترویج کرده ایم از صادرات خودمان دیگر اینکه يك ترونی را بر مملکت خودمان افزوده ایم باعتبار اینکه ترویج کرده ایم صادراتمان را وقتی که ما این ترویج را کردیم رعایای ما میکوشند باینکه بر صادرات بیفزایند و از طرفی هم جلو گیری کرده ایم از اشیائی که در اصول معیشت ما غیر محتاج الیه است. اینجا جنگ سیاسی نیست و عنوان سیاسی نیست ما با ملت آلمان بقدری دوست هستیم که هر يك از آنها را با سلام و صلوات

وارد میکنیم معذک بر گمرک قالی ما متقالی پنجشاهی افزوده اند در صورتیکه قالی يك چیزی است که صد سال دوام میکند اما این چیزهای خدایمان لاله زار را ملاحظه فرمائید و به بینید چطور ما را غارت میکنند کمان میکنم اگر آقای وزیر مالیه توجه فرموده باشند بنده بفکر آخوندی خودم اینطور می فهمم که برای مملکت اول قدم ترقی ما تهیه ثروت است

وزیر مالیه - راجع به حقوق گمرکی از صادرات البته بطور کلی همینطور که آقا اظهار فرمودند اگر صادرات مملکت گمرک نداشته باشد بنظر بهتر است ولی در بعضی قسمتها هست که وقتی دقیق شوید می بینید که يك حقوق گمرکی بعضی جاها لازم است و بعضی جاها هم ممکن است بی ضرر باشد چون بنده نمیخوام يك کار بی مطالعه کرده باشم نه در قبول و نه در رد تقاضا کرده ام از آقایان که در این مسائل که ممکن است همیشه بعد از این مطالعه کنیم و هر چیزی را خواستیم اصلاح کنیم عجله نفرمایند. در کمیسیون قوانین مالیه وقتی این مسئله مطرح بود چند فقره از صادرات را در نظر گرفتند بعضی ها را کم و بعضی ها را حذف کردند چون با کمال دقت مطالعه شده بود بنده همه آنها را قبول کردم ولی بطور کلی امروز بنده اینجا قبول بکنم که تمام گمرک از صادرات برداشته شود تصدیق فرمائید که ممکن است يك کاری مطالعه شده باشد و اسباب زحمت بشود در صورتیکه آقایان تصدیق میفرمایند که هر نظری که راجع به تعرفه گمرکی داشته باشند با وزیر مالیه با اداره گمرک می توانند تبادل نظر بکنند و در هر موردی ممکن است آن را اصلاح کنیم و اگر يك قرار داد هائی بر طبق این تعرفه بایستی با دیگران بست البته آنها نسبت به صادرات که نخواهد بود ما نسبت به صادرات که قرار نمی بندیم. اگر هم می بندیم راجع بيك قسمتهای مخصوصی است که يك منافعی طرفین داوند که باید مبادله بکنند پس ما میتوانیم صرفت همه این کارها را بکنیم این است که بنده

تقاضا میکنم از نماینده محترم که موافقت فرمایند
و این پیشنهاد را استرداد کنند و بعد ما مطالعه کنیم
شاید انشاء الله بتوانیم زودتر این نظر را با کاملاً یا تا
اندازه مرتب کنیم.

آقای سید یعقوب - بنده استرداد میکنم
رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی
آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای موقر.

(بعضون دلیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم ممانعت از ورود رنگهای جوهری
مرتفع شود

موقر - البته نمایندگان محترم تصدیق خواهند

فرمود که در مملکت ایران از برای تهیه رنگ جوهری

کارخانجاتی وجود ندارد و در عین حال هم ورود رنگهای

جوهری از طرف دولت ایران از بیست و پنج سال قبل

تا کنون جداً ممنوع است عموماً ورود این همه

رنگ های جوهری که در صنعت قالی بافی ایران

معمول شده و میشود از چیزهایی است که باید

حل شود آیا میتوان هیچ طریقی برای ورود این

جنس فرض کرد جز طریق قاچاق؟ چون جداً ممنوع

است پس بچه طریق موجود شده است؟ راهی نداشته

است جز از طریق قاچاق. در صورتیکه کمراکات سرحدی

توانسته اند از ورود این جنس جلوگیری کنند پس

این ممانعت فقط بفتح قاچاق چو و بضرر دولت و مؤسسات

قالی بافی تمام شده بدلیل اینکه از يك طرف دولت از

اخذ حقوق گمرکی محروم مانده از طرف دیگر هم

مؤسسات قالی بافی مجبور بوده اند که رنگ جوهری را

به پنج شش مقابل قیمت خودش خریداری کنند.

این اظهار من الشمس است که این مخالفت بهیچوجه

من الوجوه تأخیری در ورود این جنس نداشته پس

مرتفع کردن این ممانعت اولی است. چون هیئت معظم

دولت و کمیسیون محترم قوانین مالییه در اثر نبودن

بنده پیشنهاد میکنم در فقره ۳۹ از واردات قسمت
کاغذ جات متعارفی برای طبع کتب و روزنامجات معاف
شود از تادیه حق گمرک

حاج شیخ بیات - بنده قبل از اینکه وارد توضیح
پیشنهاد خودم بشوم يك نکته را چون مکرر آقای وزیر
مالیه و بعضی از آقایان نمایندگان فرمودند لازم است باید

جواب عرض کنم. میفرمایند بگذارید این لایحه بگذرد
بعد اصلاحی که لازم است میشود. در این لایحه نوشته شده
که وقتی که از مجلس گذشت دولت میتواند با سایر

دول بین حد اقل و اکثر يك مقاوله ببیند تا هشت
سال وقتی که مدت هشت سال مقاوله بست و به امضاء
دو طرف رسید آنوقت بنده چطور میتوانم بر هم زخم

و چطور میتوانم اصلاحاتی بکنم؟ این بهیچوجه معنی
ندارد. امروز که بنده میتوانم يك اصلاحاتی بکنم نکم
و بگذارم برای بعد؟ بنده نمیدانم این چه اصراری است

آقایان اگر يك دلیل منطقی در مقابل این دارند بفرمایند
و الا بدلیل اینکه چون این لایحه را ما چاپ کرده ایم
و آورده ایم در مجلس باید این لایحه عیناً بگذرد بعقیده

بنده کار خوبی نیست. در هر صورت دو سه پیشنهاد
بنده عرض کرده ام که در موقعش توضیحاتی عرض
خواهم کرد و عقیده ام این است که راجع هر قسمتی

هر يك از نمایندگان نظریات منطقی دارند بگویند
نه این که آقایان دیگر هم مغالطه بکنند
و بخواهند جوابهای منطقی ندهند. البته اگر

چنانچه جواب اذعان میکنند باشد بنده هم پیشنهاد
خودم را پس میگیرم. کما اینکه آقای عراقی فرمودند که
شما چون پول دار هستید این پیشنهاد را نکنید. بنده

که وکالت از طرف ایشان نگردم. از طرف موکلین
طهرانم کرده که همین فقرا هستند. عرض میکنم
کاغذ جات در ایران فوق العاده مورد احتیاج مملکت

است و ما از نقطه نظر طرفداری معارف باید هر چه
بتوانیم قسمت طبع و مقدمات علمی را ترویج کنیم.
البته راهش هم این است که کاغذ بقیمت ارزان وارد

شود

این مملکت شود که همه کس بخرد و طبعش خیلی ارزان
شود که همه بتوانند استفاده کنند خصوص با این
فقری که در مملکت ما هست بنده معتقدم که قسمت

کاغذ های متوسطه که محل احتیاج عمومی است معاف
باشد و الا کاغذ هائی که محل احتیاج يك اشخاص
خاصی است مثل کاغذ و پاکت بآنها کار ندارم بلکه کاغذ

هائی که محل احتیاج از برای طبع کتب و روزنامجات و مجلات
و مطابع است اینها باید از تادیه گمرک معاف باشد لهذا
بنده این پیشنهاد را کردم و هیچ نظریه شخصی ندارم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - توضیحات نماینده محترم يك قدرش راجع
به کلیات بود نه در پیشنهاد خودشان و اینکه ایشان

میفرمایند خوب است آقایان جواب منطقی بدهند عرض
میکم در سؤال منطقی جواب منطقی هم خواهند داد
و اگر چنانچه سؤال غیر منطقی و مغالطه باشد البته

جواب هم بطور غیر منطقی و مغالطه داده میشود و
اینکه پررور بنده عرض کردم که من و جنابعالی نباید
از پول اتومبیل دلتنگ باشیم این من و شما برای تراکت

است و الا معلوم است و پول داری حضرتعالی محقق
است و هیچ اشتباهی درش نیست و بی پولی بنده هم
محقق است و هیچ اشتباهی درش نیست اما راجع به این

پیشنهادی که فرمودید از يك طرف بنده فکر میکنم که
حضرتعالی میخواهید در اقتصادیات صحبت کنید آنوقت
يك چیزی که هنوز مدتش خیلی نگذشته و میخواهیم

کار خانه کاغذ سازی برای مملکت وارد کنیم آنوقت
حضرت عالی در يك قسمت مهم واردات که خودتان هم
تصدیق دارید خیلی مهم است پیشنهاد میفرمائید که

آن قلم حذف شود آقای فیروز آبادی پیشنهاد میفرمایند
که هر چه داریم ارزش گمرک گرفته نشود و بالاخره
خوب بود که این پیشنهاد حضرت عالی مقدمیت داشت

که آن فرمایشاتیکه میخواستید بفرمائید بفرمائید حالا
منظر هستم به بینم پیشنهاد های بعدتان چه چیز است

رنگهای ثابت نباتی در مملکت بقدر مکفی رعایت حال قالی
های جوهری را واجب دانسته اند و حقوق صدی
بیست و پنج که در این تعرفه معین شده بود نه
صدی دوازده تخفیف داده اند خوبست يك قدم دیگر
هم راجع بر رعایت این مسئله بر دارند و آن
این است که رنگهای جوهری که طرف احتیاج این
صنعت است بگذارند بطریق آزاد وارد این مملکت بشود
و بطریق قاچاق وارد نشود از این جهت است که بنده
این پیشنهاد را کرده و تا زمانی که مؤسسات رنگرزی
از برای تهیه رنگهای ثابت نباتی در مملکت تهیه نشده
رنگ جوهری آزاد شده بعد از آنکه ما رنگهای ثابت
تهیه کردیم مستغنی شدیم آنوقت دولت جدا از استعمال
رنگهای جوهری مخالفت کند

رئیس - آقای رفیع

رفیع - نماینده محترم بقدری فکر کنند و ببینند
که دولت چرا مخالفت کرد که این رنگهای غیر ثابت را
به ایران وارد بکنند. البته يك نظری داشته است حالا

اگر چنانچه بطریق قاچاق وارد شود باید از این
بابت شکایت کرد که وارد نشود و برای اینکار هم فکر
هائی شده و بهر نحوی که هست دارند جلوی قاچاق

را میگیرند. پس از این را باید شکایت بفرمائید که چرا
با اینکه دولت ممنوع کرده است باز وارد می شود
ولی ما نباید بگوئیم که دولت بیساید و این را آزاد

بگذارند برای اینکه بقاچاق وارد میکند این بالاخره
دارای يك ضرر بزرگی است که برای ما پیدا میشود این
جنس بد است. البته تصدیق میکنید که جنس بد را باید

ممنوع کرد و بالاخره اگر چنانچه آقا شکایتی از قاچاق
دارید باید از همین موضوع شکایت بفرمائید

موقر - اگر دولت سعی دارد برای جلوگیری بنده
مسترد میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات
(اینطور خوانده شد)

اگر چنانچه منطقی بود که البته جواب منطقی داده می شود و اگر مغالطه بود البته مغالطه جواب داده می شود.

رئیس - آقایان بکنند این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نوع خوردنیها که از ایران صادر میشود از حقوق گمرکی معاف بوده باشد و همچنین نوع قالیچات

فیروز آبادی - بنده عقیده ام اینست که تمام صادرات ایران بابت حقوق گمرکی نداشته باشد ولی اگر حالا نمیشود تمام را از بین برد بعضی ها را میشود که اگر چنانچه آقای وزیر مالیه هم نظریات بفرمایند میدانند که بصره ایران تمام میشود. در هر حال اگر چنانچه بنده پیشنهاد بنده توجهی بفرمایند و انواع خوردنیها اعم از خشک بار یا تازه بار هر چه هست از گمرک معاف باشد بعقیده بنده به نفع مملکت تمام میشود و همچنین قالیچات چه جوهری و چه غیر جوهری که در حقیقت با زحمت مردم دانه دانه نخهای آن را گره میزنند تا بیک گره قالی بشود اگر چنانچه منصفانه ملاحظه بفرمائید بابتی از تأدیه گمرک معاف باشند لهذا بنده این پیشنهاد را کردم و امید وارم آقای وزیر مالیه قبول بفرمایند

رئیس - آقای رفیع

رفیع - آقایان بکنند فکر بفرمایند که این مملکت يك مخارجی هم دارد و اگر چنانچه بنا بشود که به این پیشنهاد حضرت عالی رأی داده شود آخر ملاحظه بفرمائید که مخارج مملکت چه میشود. بالاخره اجازه بفرمائید که مالیت و گمرک گرفته شود بفرمایند مردم زحمت میکنند و قالی می بافند بنده عرض میکنم اگر زحمت میکنند خود آن مردم هم حاضرند که مالیت بدهند

دولت ایران نباشند الی آخر

رئیس - آقای باستانی

باستانی - بنده توضیح مفصلی ندارم در این جا نوشته شده است (نسبت به مال التجاره دولتی که بعد از ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۷ دارای قرار داد گمرکی با دولت ایران نباشند) البته دولت يك قرار داد های گمرکی داشته و این عبارت میسراند که با دولتی که هیچ قرار داد ندارد بعقیده بنده لازم است قید قانونی شود که شامل آن قرار داد هائی که معمول بوده است بشود و اگر غیر قانونی باشد شامل آنها نخواهد شد آقای وزیر مالیه هم قبول کردند که این قید قانونی در اینجا علاوه شود و بنده حالا پیشنهاد کردم

وزیر مالیه - بنده با این نظری که آقا اظهار کردند مخالف نیستم برای اینکه توضیح واضح است وقتی که تعرفه گمرکی بتصویب مجلس برسد البته تعرفه غیر قانونی مورد ندارد

رئیس - آقای فرمند

فرمند - در این مسئله مالیات بر صادرات مخصوصاً قالی جوهری يك نظری داشتم که میخواستم بعرض آقایان برسانم. در مملکت ما فقط صنعتی که امروز اهمیت دارد قالی است. البته قالی سابق در درجه اول بود ما فقط صنعتی که داریم قالی است که يك قسمتش را آمده ایم برش يك مالیات گزافی بسته ایم و آن مالیات گزاف در گمرک اسباب زحمت آن قسمت قالیهای ثابت هم که هست شده در صورتیکه از نقطه نظر اصول تجارت و اقتصاد هیچ مملکتی بر صادراتش مالیات نمی بندد حالا این جا آنچه بنده از وزارت فوائد عامه و غیره شنیده ام این است که میگویند قالی جوهری حیثیت قالی های ایران را در خارج میبرد و بنده واسطه ممکن است بازارهای اروپائی نسبت به قالیهای ما بد بین شوند و این بد بینی اسباب این میشود که قالی اصولاً شکست میخورد. این تعقلی است که وزارت فوائد

عامه و سفراء ما در باره قالی جوهری می کنند این جا شده می خواهیم يك عرضی بکنیم و آنست که این است که قالیهای ما وقتی بمالک اروپا میرود آنجا متخصصین گمرکی تشخیص میدهند که کدام جوهری است و کدام ثابت. وقتی که این مال التجاره به بازار میرود آن خریدار باید میل داشته باشد که قالی جوهری ما را نخرد و قالی ثابت ما را بخرد و وقتی که بالطبع يك مال التجاره خریدار پیدا نکرد در محل تولیدش که ایران باشد درست نخواهد شد. در صورتیکه بنده اطلاع دارم در بعضی از مالک اروپا و امریکا میل دارند قالی جوهری بخردند زیرا از رنگ شفاف و باز خوششان می آید و قالیهای جوهری ما را میخرند. پس این بسته است به سلیقه خریدار و ما این جا داریم تکلیف خریدار های اروپائی را معین میکنیم باین عنوان که قالی جوهری حیثیت قالی های ما را میبرد و این مسئله بعقیده بنده نکلی بر خلاف موازین علم تجارت و اصول اقتصاد است. برای اینکه خریدار باید تکلیف مال التجاره را معین کند. اگر بنا شد نخردند ما هم نمی بافیم در صورتیکه قالی های جوهری ما خریدار دارد و خریدار های خوب هم دارد که به قیمت قالی های ما هم صدمه وارد نمی آید. چرا؟ باین دلیل که هر مال التجاره در دنیا خوب ر بد دارد انومبیل در اروپا هست که بیست هزار تومان میفروشند انومبیل هم هست که هفتصد تومان میفروشند پس باید دولت فرانسه یا آلمان تمام کارخانجاتی که انومبیل هفتصد تومانی درست میکنند درش را به بندند برای این که حیثیت انومبیل بیست هزار تومانی را می برد این خلاف قاعده است يك انومبیل هائی هست که خیلی خوب کار میکنند و هیچوقت هم ضایع نمیشوند پس تمام کارخانجاتی را که انومبیل هایشان بد است باید به بندند. مثلاً از مالک اروپا برای ما حریر يك شبه می آورند که این حریر را هر کس بپوشد يك

سب کار میکند. پس باید بگویند که چرا فرانسه این حریر را درست میکند؟ مردم باید نروند حریر بک شبیه بخردند و بروند بک حریری بخردند که ده سال کار کند. ما خیلی در بعضی قسمتهاند میرویم خصوص نسبت بمال التجاره مان...

زوار - کنفرانس میدهید. آقا ماده شصت و سه را مراعات نمیکنند

رئیس - ماده ۶۳ راجع به این جا نیست فرمند - عرض کنم بنده این استثناء را آقای زوار چرا در باره بنده قائل شدند ولی خوشبختانه شامل بنده هم نیست. در هر صورت این معنی را باید ما در زندگانی اقتصادیان امتحان کنیم و یک اصول اساسی اتخاذ کنیم و تعقل طبیعی این است که هر شیئی را که خریدارها بخردند بالطبع درست نمیشود. چرا ما بیائیم این جا و یک شاخ برگهائی برایش درست کنیم و قالی جوهری را زمین زنیم؟! خوب اگر نخرند باید این جنس زمین بخورد در صورتیکه بنده اطلاع دارم در مالک عثمانی و جاهای دیگر قالی جوهری می بافند بعنوان قالی ایران و خریدار هم دارد و این کاری که ما میکنیم بک خبط نجارتی است. باضافه در قسمت قالی که علاقه مند شدیم به رنگ ثابت رقی در گمرک میروند اسباب اشکال فوق العاده برای قالی ما فراهم میکنند و در آنجا قالیها را بک جوهر و دواهایی میزنند و برای اشخاصی هم که قالیهای ثابت را بافته و بسر حد حمل کرده اند اتفاقاً اگر یک مختصری رنگ جوهری درش داخل شده باشد بک اشکالاتی فراهم میشود و این از حد صدور قالی مضر است و بنده تصور میکنم اگر ما این وسوسه را ول کنیم سالی دوسه کرور تومان پول وارد مملکت ما میشود و این وسوسه قالی جوهری باعث شده است که سالی دوسه کرور تومان پول کمتر به مملکت ما وارد میشود و علاوه بر این زحمانی که برای مردم ایران و مخصوصاً تجار ایران تولید شده نتیجه استفاده اش را تجار اروپائی که قالی حمل میکنند میبرند. آنها قبلاً

حقوق گمرکی خودشان را بک ترتیبی میپردازند و برای آنها خیلی سهولت است ولی برای تجار ما خیلی زحمت است و نجارت قالی ما که بدست نجار داخلی است روز بروز دارد نکس می کند (فقط برای وسوسه قالی جوهری) و بنده معتقدم عنوان قالی جوهری سالی دو کرور به تجار و مملکت ما ضرر میزند و اگر این عنوان را برداریم دو کرور تومان پول وارد مملکت میشود و آن معنایی را هم که ما تصور می کنیم که قالی جوهری حیثیت قالی ما را می برد از بین نخواهد رفت. برای اینکه اروپائی ها امروز خیلی متخصص شده اند و قالی ثابت و جوهری را تشخیص میدهند و آنچه ها هم هر کدام خواهند قالی بخردند میگویند قالی جوهری میخواهیم یا ثابت و این اصطلاح و این شناسائی در خصوص قالی جوهری و ثابت کاملاً جریان پیدا کرده و هیچ لطمه به حیثیت قالی ما نخواهد آورد

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - مسئله قالی جوهری قضیه ایست که محل اختلاف است اغلب عقیده دارند که اگر فرش جوهری از مملکت صادر شود بضرر مملکت تمام میشود و مضر است اما آقای فرمند متوجه شدند به مسئله اقتصاد بنده میخواهم بک توضیحی بایشان عرض کنم که فرش جوهری از نقطه نظر اقتصاد هم برای مملکت ما مضر است برای اینکه مالک خارجه همینطور که اشاره فرمودند با ما شین تهیه میکنند و در مملکت ما با دست فرش را تهیه میکنند برای بک فرش جوهری ذرعی سه تومان پول میگیرند ولی اگر ثابت باشد ذرعی سی تومان پول میگیرند در صورتیکه هر دو صرف وقت تفاوتی ندارد و در هر دو یکمدن معینی کار میکنند آن که ثابت است و نقشه دارد ذرعی بیست تومان بیست و پنج تومان است ولی آنکه جوهری است ذرعی سه تومان پس از نقطه نظر اقتصادی مملکت هم صلاح این است که جنس این مملکت مرغوب باشد و اگر در کمیسیون قوانین مالی

صدی بیست و پنج را صدی دوازده کردیم برای همین هیاهو و توجه بعضی نجار بود ولی بعقیده بنده همینطور که دولت تصمیم کرده که از رنگ جوهر ممانعت کند صلاح است ما در صفحات خودمان حساب کردیم جاهائی که فرش ثابت می بافند همه آنها متمولند ولی آنجاهائی که فرش جوهری می بافند همه فقیرند برای اینکه جمع و خرج نمیکند پس از نقطه نظر اقتصاد هم صلاح و صرفه در این است که رنگ ثابت کار کنند

رئیس - رای گرفته میشود بقابل توجه بودن

پیشنهاد آقای فرمند آقایان موافقین قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای افشار (به نحو ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم از قالیهای جوهری صادره بیش از صدی بک مالیات گرفته نشود.

رئیس - آقای افشار

افشار - اولاً از آقایان نمایندگان محترم استدعا میکنم مراعات نظامنامه را بعهده آقای رئیس را گذار کنند و مداخله در این قسمت نکنند. اگر ناطقی از حدود نظامنامه تجاوز کنند البته آقای رئیس اولی و اصلح هستند که جلوگیری کنند. متأسفانه در قسمت مسائل اقتصادی در مجلس شورای ملی به حدی متخصص زیاد شده که انسان جرأت نمیکند بک کلمه حرف بزند. در قسمت صادرات کلیه باید دولت چندین نقطه نظر داشته باشد. حتی الامکان برای تشویق امتعه داخلی دولت باید بک سوا سید و وجهی از خودش بدهد به اشخاصی که مال التجاره داخلی را به خارجه میفرستند و اگر ما بک مال التجاره داریم و نوع او را در خارج در ممالک دیگری هم میسازند در اینصورت دولت باید بیشتر علاقه داشته باشند که آن نوع مال التجاره زودتر و سهولتر و ارزانتر به بازارهای دنیا برود. دولت چین. دولت ترکیه دولت هندوستان و افغانستان و ترکستان و روسیه اینها

دولی هستند که فرش می بافند و بخارجه میروند. دولت در تنظیم این تعرفه گمرکی باید این نظر را داشته باشد چین و ترکیه و هندوستان و افغانستان و ترکستان و روسیه چه مقدار به قالی صادر خودشان گمرک بسته اند او هم مطابق همان میزنی که دیگران حقوق گمرکی را میگیرند بگیرد. اگر دولت چین فرضاً برای قالی صادر خودش صدی سه گمرک معین کرده است ما باید کمتر معین کنیم برای اینکه آنها نزدیکتر به بازار دنیا هستند بعلاوه وسائلی دارند که از روی آب با کشتی مال التجاره شان حمل میکنند ولی ما بک قسمت را از خشکی و بک قسمت مختصر دیگر را از روی آب حمل میکنیم بک نظریه دیگر هم بطوریکه آقای فرمند بیان کردند مال التجاره فرش از نقطه نظر مشتری بافته می شود اگر مشتری مال التجاره ما را بخرد تاجر تهیه نمی کند ولی در صورتی که مشتری هر روز حاضر برای خرید این نوع مال التجاره است تاجر هم تهیه میکند. بازار موجب رواج امتعه است هر وقتی که بازار مانع خرید مال التجاره شد آن مال التجاره از بین می رود ما بک وقتی در قسمت توتون آمدیم وضع قانون کردیم و بوسیله وضع آن قانون تجارت توتون را در مملکت از بین بردیم الان هم بنظر بنده بوسیله وضع یک قانون دیگری در تحت عنوان گمرکی تجارت قالی را هم از بین خواهیم برد دولت امریکا که صدی نود انوموبیل دنیا را می سازد و نرومند ترین دولتهای دنیا است و ما نسبت به توت او فقیر ترین ملت و دولت را در کره زمین تشکیل میدهم سالی تقریباً هشت میلیون تومان قالی به بازار امریکا میفرستیم و صدی هفتاد و پنج باید حق گمرک به آنها بدهیم ولی از آنجا انوموبیل که به این مملکت می آید دیناری نمیدهند اقلاما باید رفتار متقابل داشته باشیم همانطور که آنها با ما رفتار میکنند ما هم باید با آنها رفتار کنیم برای قسمت فرش الان بک عده خریدار آمده اند به این مملکت و خریدارهای عده قالی این مملکت هم

امریکائی ها هستند و فرش بکنند میخرند و فرش کهنه دارند از برای جوهر است وقتی که شما این مالیات را وضع کردید خریدار از قیمت آنها میبکشد خریدار آن میزان تعرفه را که شما میگیرید از قیمت موضوع میکند و از جیب خودش خریدار چیزی نمیدهد وقتی که مال التجاره شما در بازار دنیا گران تمام شد بالطبع آن مال التجاره از بین میرود. شما باید سعی کنید که مال التجاره داخلی خودتان در بازار دنیا پیش رود و رواج پیدا کند. بنظر بنده این رویه که گرفته شده است بالاخره مال التجاره های ما را که عمده ترین رقم آن قالی است در بازار های دنیا از بین میبرد چرا؟ برای اینکه در آلمان و فرانسه خریدار ندارد. بکانه خریداری که دارد بازار امریکا است و در بازار امریکا هم رقیب های عمده دارد مثل تجار چین و ترکیه و هندوستان و افغانستان و ترکستان و روسیه و شما با چهار مملکت باید رقابت کنید در سر یک مال التجاره و شما وقتی میتوانید رقابت کنید که بالاخره یک تسهیلاتی از برای تجار خودتان قائل شوید که بتوانند متاع خود را به سهولت به بازار برسانند ولی باین نحوی که شما شروع کرده اید نمیتوانند منافع خود را حفظ کنید. دولت در نظر دارد که جلو گیری از وارد شدن جوهر در مملکت کند بنده عرض میکنم این مسئله را چرا در قسمت مال التجاره خارجه رعایت نمیکند؟ از خارجه سالی چندین میلیون واردات داریم. مثلاً پارچه می نافتد که در ابتدا خیلی رنگ خوبی دارد وقتی گرفتید پس فردا رنگش میرود. شما انقدر دلسوزی که برای ملت اجنبی میکنید همان اندازه هم برای ملت خودتان از نقطه نظر نوع مال التجاره خودتان بکنید نه از نقطه نظر مال التجاره خارجی.

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - مسئله قالی جوهری که در این دو جلسه بین آقایان مذاکره شده است بنده باید با آقایان عرض

کردن صادرات را باید تأیید کرد و اضافه کردن صادرات هم از صد راه ممکن است و منحصر به این راه نیست که تسهیلات بشود. آقای موقر پیشنهاد میکنند که اصلاً جوهر را آزاد بگذارند زیرا بطور قاجاق وارد میشود و ممنوعیت فایده ندارد، این مثل این است که بگوئیم خانه ها را اصلاً لازم نیست در بگذاریم برای اینکه دزد از دیوار بالا میرود. دولتی که بخواهد با متعه صادره خودش بیفزاید باید در مرغوبی و خوبی جنس و ارزانی آن کوشش کند و هر سه مطلب را باید در نظر داشته باشیم نه اینکه بگوئیم جنس را قدری خوب کنیم یا بقدری ارزان کنیم که قیمت خاک شود برای اینکه بیرون برود. آقایان البته هر نظریاتی دارند باید از این باب بفرمایند برای اینکه باید مشوره کرد. سایرین روز بروز بر خوبی جنسشان می افزایند ولی ما روز بروز خراب میکنیم. اول کار خانهای که در قسمت قالی در خارجه پیدا شد کارخانه از میر بود و آنها تمام سعی میکردند که رنگ های نباتی ایران را با نجا ببرند. چون قالیهای قدیم ایران که فوق العاده در آنجا ها مرغوب است همان رنگهای ثابت نباتی است و ما رنگ ثابت نباتی را ول می کنیم و رنگهای جوهری را استعمال میکنیم. یکی از رنگ های ثابت و خوب و اعلاای ایران همان روغن است که در آلمان آلی زارین از آن میگیرند و ناس یکی از موادی است که باید سه چهار سال در زیر زمین بماند تا برسد و در این جا برای عجله و اینکه کارزود تر پیش برود در عرض شش ماه میروند از زیر خاک بیرون می آورند و آنوقت رنگ بدی میدهد که قالی را از مرغوبیت می اندازد. اینها یک چیزهایی است که دولت باید ملاحظه کند و نگذارد یک رنگهای بدی که رقیب های ما هیچ استعمال نمیکند آنها را استعمال کنیم که قالی ما را از مرغوبیت بیندازد کارخانهای چین و ترکیه و افغانستان و از میر را ملاحظه بفرمائید هیچکدام رنگ غیر ثابت را استعمال نمیکند و تمام رنگ ثابت استعمال میکنند. تصدیق بفرمائید که

با این گرفتاریهای داخلی مدار آزاد شدن رنگ جوهری به چوقت ما به آنها نخواهیم رسید ما اسکر نخواهیم با آنها رسید باید از حالا سعی و کوشش کنیم که این معایب را از روی قالی برداریم. هی پیشنهاد میکنیم که جوهر آزاد باشد! صدی سه بگیرند! اینها بد است! برای یک عمده اشخاص که تجارت انفرادی دارند خیلی خوست اما تجارت ایران از این راه زمین خواهد خورد اگر آقایان بخود زحمت بدهند و کتابچه که در این باب نوشته شده است و در اداره مباشرت و اداره تقنینیه است ملاحظه بفرمائید تصدیق بفرمائید که قالی جوهری ذریعه سه تومان، چهار تومان است و قالی ثابت ذریعه سی تومان، چهل تومان، بفروش میرود. اگر کسی فرضاً یک قالی ذریعه پنجاه تومان بیافد و ذریعه یک تومان تفاوت رنگ بدهد چه عیب دارد؟ این استعمال رنگ جوهری برای سهولت امر است. زیرا البته یک مقدار زیاد نخ را که در یک ظرف بزرگ با جوهر رنگ کنند زحمت ندارد و دو سه ساعت این کار را انجام میدهند. این کار را برای این میکنند که چند روز بخودشان زحمت ندهند در سورتی که رنگ ثابت نباتی که استعمال میشود طرف توجه تمام اروپائیها است بجهت اینکه هر چه بیاند شفاف تر و بهتر میشود. آنزل قالی ایران فقط بواسطه رنگ جوهریش است مثلاً اگر یک قالی رنگ جوهری را ذریعه بیست تومان میفروشد همان قالی رنگ ثابت باشد ذریعه پنجاه تومان قیمت دارد. یک جاهایی راهم آقای افشار میفرمایند که قالی جوهری را میبرند. اما چگونه میبرند؟ آنها را با دوا میشویند تا رنگ ثابت پیدا کند. چرا کارخانجات امریکائی که در ایران و جاهای دیگر هستند رنگ جوهری استعمال نمیکند؟ دولت باید از رنگ جوهری کاملاً جلو گیری کند. دولت باید در بعضی نقاط مدرسه رنگ رزی تهیه کند و همانطور که در سابق در مجلس چهارم مذاکره شد عوائد اینکار را برای ترویج رنگ ثابت در تمام مراکز قالی باقی مصرف

کند و شاگرد تهیه کند و قالی بافی یاد دهد. این چه اصراری است ما داریم که موافقت با رنگ جوهری بکنیم؟ در صورتیکه این اقدام و مساعدت را ممکن است با رنگ ثابت بکنیم که در همه جا مرغوب است و تکار میرود منتهی باید عملیات شیمیائی را آنطوریکه لازم است آنها بیاموزاند که مثل بعضی کار خانجیات خارجه استعمال کنند. ولی حالا دولت گمرک فرش جوهری را بصدی دو ازده تنزل داد چون صدی بیست و پنج هم زیاد بود در هر صورت ما باید کاری کنیم که این تجارت زمین نخورد

رئیس - آقایان که پیشنهاد آقای افشار را تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای دکتر مصدق (باین ترتیب خوانده شد)

تبصره ذیل را اینجانب پیشنهاد مینمایم:

تبصره - هرگونه قرار داد گمرکی و یا نظامنامه و یا تعرفه که قبل از تصویب این قانون بین دولت ایران و دولت دیگری وجود داشته باشد و بتصویب مجلس شورای مبنی هم رسیده باشد از تاریخ ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۷ منسوخ و ملغی است

رئیس - گمان میکنم در این پیشنهاد باید تجدید نظر بشود.

یکمفر از نمایندگان - بکمرتبه دیگر قرائت شود. (تبصره مزبور مجدداً بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - بفرمائید

دکتر مصدق - آقای وزیر مالیه اگر قبول دارند بنده عرضی ندارم. مقصود بنده این است که يك قرارداد هائی ممکن است بین بعضی دول با دولت ایران وجود داشته باشد که آنها قبل از مشروطیت بوده و هیچ لازم نبوده که مجلس شورای ملی تصویب کنند ولی امروز که ما آمده ایم و میخواهیم تعرفه گمرکی مان را تنظیم کنیم این قبیل قراردادها اگر وجود داشته باشند باید از تاریخ ۲۰ اردی

(مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بجای هشت سال نوشته شود سه سال رئیس - بفرمائید

تقی زاده - بنده نمیخواهم توضیح مفصلی بدهم. اینجا بدولت اجازه داده میشود که قرارداد هائی منعقد کند و در واقع ما ناهشت سال دیگر اجازه میدهیم که همین ترتیب جاری رفتار شود یعنی مجلس حق نخواهد داشت در ظرف این مدت دخل و تصرفی در این کار بکند لهذا بنده پیشنهاد کردم که هر قدر ممکن است مدت کمتر بشود. زیرا اگر خود دولت بخواهد در این مدت تجدید نظری بکند و تغییراتی اگر لازم است بدهد البته هر چه مدتش کمتر باشد بهتر است

وزیر مالیه - بنده در صورتیکه راجع به يك قسمت دیگری توضیح میدادم ولی گمان میکنم قبلاً جواب فرمایشات آقای تقی زاده را هم داده باشم و حالا مجدداً متذکر میکنم ایشان را به این نکته که البته اختیاری را به دولت مجلس میدهد که از سه سال تا هشت سال قرار داد منعقد کند با اطمینان باین است که دولت این اختیار را مطابق مصالح و منافع مملکت انجام خواهد داد. آقای تقی زاده خودشان خوب مستحضرنند که تجارت در دنیا اساسش روی ثبات است. هر قدر ثبات در تجارت باشد تسهیل و رواج او بیشتر است.

این است که برای تعرفه ها باید يك مدتی قائل شد که جمع بین دو نظر باشد یعنی هم ثبات را تا درجه رعایت کرد و هم سایر مراتب را. از این جهت دولت ناهشت سال عمر این تعرفه را در نظر گرفته. چون در این خصوص همیشه يك مدتی را در نظر میگیرند که معمولاً حد اعلی از ده سال هیچوقت تجاوز نمیکند برای اینکه مقتضیات داخلی يك مملکتی ممکن است اجباب کند که این تعرفه تغییر کند باین ملاحظه بنده تصور میکنم بهتر این است آقای موافقت بفرمایند همین سه سال تا هشت سالی که نوشته شده است باقی بماند و اطمینان

داشته باشند در آنجا هائی که لازم نیست بیش از حد اقل معامله نخواهد شد.

تقی زاده - بنده پیشنهاد را استرداد میکنم رئیس - پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات (مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که گمرک کبریت يك من هشت قران دریافت شود.

حاج شیخ بیات - در جلسه گذشته یکی از آقایان نمایندگان برای کمک کردن به اقتصادیات و تجارت و صنعت داخلی مملکت و تشویق کارخانه کبریت سازی تبریز پیشنهاد کرد از کبریت های وارده از خارجه بکمن دوازده قران گرفته شود آقای وزیر مالیه در جواب فرمودند که ما در آئینه نزدیکی در این قسمت يك فکر هائی میکنیم بنده گمان میکنم بهترین اوقات و نزدیکترین اوقات برای فکر کردن همین موقعی است که تعرفه گمرکی مطرح است در اینجا باید قید شود که هر يك من کبریت را هشت قران دریافت کند ولی الان هم مطابق اطلاعاتی که بنده دارم غیر از آن کار خانه که در تبریز دائر است یکی دو کارخانه دیگر هم از عراق و اصفهان و غیره تقاضای امتیاز کرده اند و میخواهند کارخانه دایر کنند و به اولین کار خانجائی که در این مملکت دائر میشود دولت باید خیلی اهمیت بدهد به تشویق و ترویجش که سابرین هم از آنها متابعت کنند و يك کارخانه های دیگری وارد کنند تا اینکه واردات مملکت ما کم شود از این قطه نظر بنده این پیشنهاد را کردم و تمنا میکنم آقای وزیر مالیه هم قبول کنند.

وزیر مالیه - بنده آروز وقتی که عرض کردم بترتیب دیگری باید این نظر تأمین شود مقصودم تعرفه گمرکی نبود که آقا میفرمایند حالا موقعش است بنده عرض کردم وسائل دیگری را باید اتخاذ کرد. فقط از راه تعرفه گمرکی نباید این را درست کرد من جمله نظری که دولت دارد راجع بانحصار. این خودش یکی از طرق است از این جهت بنده نمیتوانم موافقت کنم

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه ندانند قیام فرمایند
(عده قلابی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای ثقة الاسلامی (باین مضمون خوانده شد)
بنده پیشنهاد میکنم که از صادرات ملکیتی گمرک گرفته نشود
عضی از نمایندگان - رد شد.
ثقة الاسلامی - بنده خودم مسترد میدانم
رئیس - پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات (باین نحو قرائت شد)
بنده پیشنهاد میکنم در قسمت صادرات تبصره قسمت پنجم حذف شود
حاج شیخ بیات - اینکه بنده در قسمت فوریتها در جلسه گذشته عرض کردم که آقایان اجازه بدهند نمایندگان در اطراف این لایحه يك قدری وقت های کاملتری بکنند برای این بود هر کدام از آقایان نظرانی دارند در اینجا گفته شود که قانونی که از مجلس میگذرد کامل باشد. در قسمت صادرات راجع به قالی رنگی و جوهری اگر ملاحظه فرمائید نوشته شده (فرشهایی که در آنها رنگی غیر از رنگهایی که قانوناً ورود آنها مجاز است استعمال شده باشد از روی قیمت صد بیست و پنج آنوقت اینجا يك تبصره ضمیمه کرده اند که این تبصره عبارت از این است که (دولت ایران حق دارد صدور این نوع فرشها را قدغن نماید تا هر سال میزان حقوق خروجی را که از آنها باید اخذ شود تغییر دهد)
این بهائیدان بدست دولت است که هر قسمت مال التجاره قالی که بخواهد از این مملکت خارج شود پنج ماهشش ماه هفت ماه مال التجاره اش در گمرک بیفتد بعنوان اینکه دولت میکوبد مطابق این تبصره حالا ممنوع است تا امسال ما به بینیم حق خروجش چیست بنده هرچه فکر کردم فلسفه این تبصره چه بوده و چه علت داشته

که يك چنین تبصره در اینجا ضمیمه شود نفهمیدم. حالا اینجا يك پیشنهادی هم از طرف آقای افشار شد راجع به قالی رنگی که صد يك گرفته شود و خیلی اسباب خوشوقتی است که برای پیشرفت این قضیه قابل توجه شد چون فوق العاده اسباب زحمت مردم و تجار بود. همه آقایان نمایندگان قبل از آمدن تعرفه گمرکی در مجلس همه روزه دو سه نفر قبل از دستور راجع باین موضوع صحبت میکردند که قالی رنگی این گمرکی که زایش معین شده بکلی باعث میشود که اصلش فائده نمیکند در صورتیکه اگر قالی رنگی از مملکت خارج شود شخصی میخرند که سرمایه شان مطابق همان قیمت است يك کسی قالی سه تومانی میخورد یکی سیصد تومانی یکی ماهوت ذرعی پنج تومان میدوشد یکی فاستونی ذرعی سه قران این دلیل میشود که ما بگوئیم ممنوع شود اگر چنانچه جوهر را باشد باید اوربانیها ببقیده بنده سازند اما آنها از نقطه نظر تجارشان جوهر را میسازند و میفرستند همه مالك دنیا و فروش هم میکنند پارچه های خودشان هم پارچه رنگ ثابت دارد و رنگ غیر ثابت. این دلیل نمیشود که از ثابت زویج رنگ ثابت ما مجبور باشیم قدغن کنیم که قالی جوهری اصلش در مملکت ما نباشد. بنده این تبصره را کاملاً مضر میدانم در اینجا و این تولید يك زحمتی میکند از این جهت تقاضا میکنم آقای وزیر مالیه توجه فرمائید و این يك چیزی نیست که بنده ضدیت فرمائید و جدیت کنند که رد شود.
وزیر مالیه - بنده اول میخواهم آقای حاج شیخ قطع داشته باشند و باور کنند که بهمان اندازه که ایشان میل دارند يك عده از مردم کسبه و تاجر که در این قضیه ذی نفعند بخودشان جلب کنند بنده هم همین میل را دارم و لو اینکه قانونی که از مجلس گذشته است متأسفانه بنده را مجرم کرده است از وکالت
حاج شیخ بیات - اینها هو است.

وزیر مالیه - جاب توجه کردن و عرض خدمت کردن این در هر صورت يك چیزی نیست که انسان از این مطلب احتراز کند ولیکن در عین حال يك تفاوتی هست مابین بنده و ایشان که آن تفاوت ادای وظیفه است ملاحظه فرمائید يك وقتی ممکن است يك اشخاص بصیر بشفع خودشان نباشند و انسان بخواهد آنها را متوجه کنند برخلاف میل خودشان و بعد دو سال بعد پنجسال بعد اینها و يك ملتی تصدیق کنند که اگر يك روزی اقدامی برخلاف میل يك جماعتی شده این عاقبت بشفع اجتماعی است. اگر آقا ما راجع بقالی جوهری حرف میزنیم یا اگر ما راجع بقالی جوهری در تعرفه يك ترخی معین میکنیم راستی راستی حضرتعالی خیال کردید که ما دشمنی با مردم داریم؟! نه ما دشمنی با مردم نداریم ما با این مردم بیشتر دوست هستیم برای اینکه ما يك دوستان اقل و يك دوستان پیش بینی میخواهیم باشیم مملکت است يك وقتی يك کسی يك چیزی را که فوری میل دارد اگر بهش ندهند بدش بیاید ولی بعد ملتفت شود که اگر او را بهش میدادند زایش بدتر بود. و اما راجع باین تبصره که فرمودید بنده خیلی متسفم و گمان میکنم که این تبصره باشتباه داخل این تعرفه شده برای اینکه این تبصره اصلاً مخالف تعرفه مستقل است لازم نیست در يك ماده بالاخصی يك تبصره باشد که مقید بکنند دولت مجاز است این را ممنوع بکنند از برای اینکه این قسمت راجع واردات هم همینطور است ممکن است يك وقتی مصلحت راجع بمسائل اقتصادی یا ارزاقی یا مسائل صحتی دولت را وارد که يك واردي را هم ممنوع کند این لازم ملزوم استقلال تعرفه است و این تبصره را هم بنده اینجا حذف میکنم برای اینکه آقا راضی و خوشوقت باشند و باقی عرایض را در جواب آقای حاج شیخ میگذارم برای مرقمی که دوباره وقتی راجع به ترخ قالی حرف خواهیم زد راجع بصد يك و صد دوازده باقی عرایض را آنجا میکنم و آنجا از ثبت میکنم که بنده هم با اندازه چنانعالی

مایل به جلب اشخاص هستم و خیر خواهی ماها هم معلوم نیست کمتر از حضرتعالی باشد
رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم قول داده ام
رئیس - پیشنهاد آقای بهار (بشرح آتی قرائت شد)
پیشنهاد میبایم تبصره مربوط بقسمت اول از ماده پنجم صادرات راجع بفروش حذف شود
بهار - حذف شد دیگر مورد ندارد
رئیس - پیشنهاد آقای مدرس (باین هیچ خوانده شد)
پیشنهاد میکنم از قسمت هشتم واردات فقط قسمت اول باستثنای فقره هفتم ورود آن ممنوع شود
مدرس - بنده کم اتفاق افتاده است که لایحه که این دولت بدو فوریت بیآور خشنود شوم ولی این لایحه را که آورده اند حقیقه خشنود شدم و این مستثنی منه را هم آقایان تصدیق میفرمایند که از روی حقیقت عرض می کنم که هیچ لایحه که دو فوریت داشت در این مدت که آوردند بنده خوشوقت نشدم و بالاخره هم که گذشت خودم فهمیدم حق بجانب من بوده است و بهتر این بوده که دو فوریت نداشته باشد اما این لایحه را حقیقه خوشوقت شدم که عمر ما رسید و ادراک کردیم که مسئله تعرفه گمرکی در مجلس مطرح شد و ما موفق شدیم و موفق میشویم که انشاء الله الرحمن این مسئله را خانه دهیم ولی اگر آقایان اجازه فرمایند در جلسه قبل هم چون میشدیم که اظهار داشتند دو جهت دارد يك جهت را خوب است زود رأی بدهیم حق هم بجانب آنها بود که این لایحه بواسطه آن جهت محبوبیتی که دارد و همه شریکیم اگر يك آن زود تر بگذرد بهتر است از اینکه يك آن دیر تر بگذرد. اما همانطور که آقا فرمودند ما این مسئله را که ختم کردیم و بسام قرار داد هائسی داده شد دیگر تا هشت سال تغییر دادش

مناسب نیست یعنی بعد از رأی دادن ما موقعی برای صحبت باقی نمی ماند. این را تصدیق فرمائید که تا هشت سال دیگر موقع برای ما باقی نمی ماند. حالا با وجود این که من احتمال نمیدهم که بعضی اظهاراتی که اینجا میشود عملی بشود ولیکن انشاء الله الرحمن اگر چنانچه عملی شد که خوب و الا انشاء الله يك زمینه بشود برای هشت سال دیگر که شاید ما نباشیم. و الا لفظ گمرک در لغات فارسی بنده هر چه گشتم نیست در این لغاتی که در فارسی نوشته اند لفظ گمرک نیست نمیدانم این لفظ عبارتی از چه لسان است که لسان فارسی حلیه شده چون من تاریخ را نمیدانم آقایان شاید بدانند باید فهمیم روز اول که گمرک وضع شد از روی چه مصلحت و چه صلاح وضع شد آخر هر مسئله يك اولی دارد آن اولش را باید برویم بگردیم به پیش از روی چه صلاحی وضع شده. بنده گمان میکنم روز اول که این گمرک وضع شده از روی صلاح اقتصاد وضع شده است نه بعنوان مالیات و نه بعنوان سیاست. يك جنسی برای يك قومی نافع بوده و يك جنسی برای يك قومی مضر بوده. يك جنسی را صلاح میدانستند جلوش را نگیرند يك جنسی را صلاح میدانستند جلوش را بگیرند. و کم کم صلاح دانسته اند جلوی کبری را مبدل بدریافت وجه نقد کرده اند. این را تصدیق فرمائید که در اداره کردن مملکت در امور اقتصادی مملکتی و سیاسی باید تابع کسان باشیم که بهتر از ما میدانند نه اینکه بخیال خود يك کاری کنیم. آنها بهتر از ما میدانند تجربه دارند آقایان بیرون رفته اند و میدانند من که ترقه ام شنیده ام مملکت انگلستان گمرک ندارد. یعنی نمیفهمند باید فهمید چرا؟ این را باید بفهمیم حالا ما هم این را اینجا میدهیم و این دلایل را میآوریم یکی کم میکند و یکی زیاد میکند بعقیده من جهش این است که فلسفه اش دست ما نیست آقایان رضی میگویند قلی نباید گمرک داشته باشد بعضی میگویند باید داشته باشد مسئله مالیات است؟ اگر دولت مالیات میخواهد خرج دارد آن مسئله است. بنده

گمرک را اصلاً مالیات نمیدانم بنده صلاح گمرک را صلاح اقتصادی میدانم و گمان میکنم دنیا هم روی همین صلاح این کار را کرده اند. حالا چون من عقیده ام روی این صلاح است از این جهت عرض میکنم چون شاهزاده گفتند در آن جلسه که مطالب جزئی و اینها را بعد بعد درست میکنیم من قانع شدم امروز یکی از آقایان گفتند که موقعش نمیدانم لذا بنده این ماده که متعلق بهم است که هیچکس ازش استثناء نیست شاید فرش ربطی بمن نداشته باشد یا يك کاری ربطی به آقا نداشته باشد ولی این يك مسئله است که متعلق همه است که گمان میکنم يك فرد از ایرانیها از این مسئله خارج باشد بلا استثناء و آن قسمت هشتم است (قسمت هشتم از واردات یعنی مشروبات) يك وقتی منع مشروبات اختصاص مسلمانان ها داشت عقلای دنیا فهمیدند که خیر این ربطی مسلمانها ندارد روز اول که این جنس آدمیزاد در دنیا پیدا شد این مسئله مضر بوده است هیچ دینی و مذهبی این را حلال نکرده ممکن نیست چیزی را که مضر است حلال شود. اصلاً محال است. دنیا خوب این مسئله را فهمید که این يك چیز مضر است. مضر ها دو جور است. حراهائی که ما داریم دوجور است بعضی حراهاست که برتر ازها حرام است بر کوچک ها حرام نیست. بعضی حراهاست که بر آدم حرام است بر حیوان حرام نیست حیوان کوسفند اسب اگر آدم دید يك حیوانی شراب میخورد باید نگذارد واجب است که نگذارد زیرا جسمش را خراب میکند. مضر است خراب میکند. حضرت امیر که میفرماید اگر يك قطره مسکری در چاهی بریزد و آن چاه بر شود سرش يك علف در آید و يك کوسفند آن علف را بخورد من شیرش را نمیخورم این برای چیست؟ برای حرمتش است؟ شیر که حرام نیست. این از باب آن ضرر و مفسده است که در فوات او هست مقصود عرض بنده این است که حالا که ما نکرديم دنیا کردند و این مسئله

را خوب فهمیدند عقیده من این بود که چون این نعره امروز میگذرد و تا هشت سال دیگر ما موقع پیدا نمیکنیم و به آقایان میگویم که تا هشت سال دیگر ما بر دول هم مانع میکنند حالا جلو افتاده اند ولی تا آنوقت ما که مسلمان هستیم آخر همه میافتیم بگذارید وسط بقیه فقیر اول مشروبات است قسمت دومش را که موافقم قسمت دومش را خوانده ای آقای شاهزاده قسمت دوم آسهای معدنی لیموناد انواع سبزه و نمیدانم چه این را موافقم. فقره هفتم را هم موافقم شرابهائی طبی اما با گمرکی که برایش قرار گذاشته است مخالفم اگر دوا است و ما نداریم دیگر پول ازش میگیرید چکار ولی با بقیه قسمت اول تصدیق فرمائید که جایز این است که يك خدمتی بکنیم بنوع انسان و نوع ایرانی و مسلمان و عقب نیفتید از باقی دیگر صرفین چنین کردند ما نیز چنین میکنیم امریکاییها کردند باقی هم میکنند عقلاً رو بترقی میروند اینکه میفرمایند تمدن رو بترقی است یعنی صلاح را میگیرند و از فساد میگریزند این معنی تمدن است. لذا عقیده من این است که این دولت باید مثل اینکه يك کار خوب دیگر هم مجلس کرد و مالیات اصناف را برداشتم و انشاء الله مالیات قالی را هم برداریم این کار خوب را هم بکنیم و این مسکرات را که غیر از ضرر چیز دیگری ندارد ممنوع بکنیم. بمناسبت اینکه نگویند آخوند ها همه اش حرف آخوندی میزنند شاعر هو لایق خودمان دهقان میگوید بشیراز او نصیب ما نشد از آن می خلد - میاد آسیبی از دوران نجف آباد و جلفا. حرام خور هامن اگر بخوانند بخورند اینقدر تو ولایت خودمان هست. خیلی عجیب و غریب است این چه عقل اقتصادی است؟ این چه تمدن است. اشاره به هیئت تمد نویسی دوباره میگویم اگر یاد نکرقتید مقصود این است که هم تمام اهل ایران متعلق باین ماده اند و هم تمام طبقات بعد که میباید متعلق باین ماده اند هم صلاح اقتصادی دارد هم صلاح عمومی دارد و هم این باقیات و صالحات را بگذارید

این دوات و این مجلس بگذارد در این مملکت این عرض بود اگر قدری زیاد حرف زدم انشاء الله خواهد بخشید.

وزیر مالیه - البته آقایان تصدیق میفرمایند از نقطه نظر کلی ممکن نیست يك اختلافی بین بنده و نماینده محترم باشد هم از نقطه نظر عمومی هم از نقطه نظر اقتصادش اینجا فقط یکی دو نکته است که آنها را خدمتشان بنده تذکر میخوام بدم و بعد هم البته تقاضا خواهم کرد با بنده موافقت فرمایند. اینکه فرمودند من در مسائل گمرکی نظر اقتصادی دارم نه نظر مالی این يك اصل مسلم خیلی صحیحی است اگر فرض کنید ما ها يك قدری منحرف هستیم از این اصل و در گمرک يك نظر مالی هم داریم علاوه بر نظر اقتصادی این بواسطه این است که ماهنوز فقیریم و هنوز آن ترقیاتی که باید بکنیم نکرده ایم تا بتوانیم تمام مسائل اصولی را کاملاً رعایت کنیم ولی البته مبیایستی رو باین خط رفت و البته آقا صحیح میفرمایند همیشه مسائل گمرکی باید محکوم نظریات اقتصادی باشد و ما انشاء الله بآنجا برسیم ولی حالا هنوز آنطور نیستیم آقا نباید فراموش فرمایند که امروز این مملکت ضعیف ما از حیث مالی و اقتصادی یکی از منابع عمومی زندگانی او عبارت از عواید گمرکی است

مدرس - صد صد میخواستید بکنید.

وزیر مالیه - با آنجا هم میرسد. در موضوع اینکه تذکر فرمودید که ما باید از اشخاصی که بیش از ما تجربه دارند و پیش از ما هستند در این مسائلی تقلید و تاسی کنیم اشاره فرمودید بدولی که اساساً قائل بتعرفه گمرکی نیستند این هم يك بحث طولانی علمی و اقتصادی دارد که دو بیست سال است بین علمای اقتصاد این مبارزه باقی است و هنوز تمام نشده است همان حکایت زید و عمرو است و ضرب

مدرس - ولی ما هزار سال پیش میدانستیم.

وزیر مالیه - و ممکن هم هست که اختلاف سلیقه در

موضوع باز هم مدتها باقی باشد فعلا ما از آن سرگذشتیم دور هستیم از برای اینکه آن مباحثات هم برای دولی خوب است که آن دول از نقطه نظر حمایت صنایع داخلی و تجارت خودشان وسائل دیگری دارند که محتاج بگمرک نیستند. گمرک برای آنها چیز زائد و لوکدی است. ممکن است بحث کنید که ما امروز بستی داریم عقیده مخالفین حقوق گمرکی بشویم یا دارای عقیده موافقین ما هنوز آن مرحله نرسیده ایم برای اینکه ما مجبوریم صنایعی را که هنوز نداریم یا صنایعی را که تازه ایجاد میشود آنها را تا مدتهای مدید بواسطه خصوصیات حقوق گمرکی مدافعه کنیم این خودش یکی از اصول اقتصادی است که برای ما امروز لازم است. در اصل موضوع زردینی نیست که ما اگر منع کنیم ورود مشروبات الکلی را از هر حیث هم منظور که فرمودند از حیث سلامت و سلامت از حیث اجرای اصول عقیده خودمان خوب است از نقطه نظر اقتصادی هم که خودمان فرمودید خوب است بنده حرفی ندارم. فقط اینجا بنده يك تذکری دارم و آن آنست که تجارت در دنیا زیاد است. تجارت در دنیا از نظر بین المللی چیزی است که اصولاً آزاد است و بایستی این آزادی تجارت عمومی و بین المللی را که برای هر کس مفید است محدود کرد البته اگر يك دولتی هست که مال التجاره اش مشروبات الکلی است مال التجاره ما هم ممکن است قالی باشد یا يك چیز دیگر باشد این اصل که باید منع کرد يك مال التجاره را علی الاصول و علی لایق خوب چیزی نیست در مشروبات بین المللی این مسئله ملحوظ است و مخصوصاً دول کوچک و دول کم صنعت و صنایع تجارت از این رو به صرفه نمیرند از برای اینکه آن دولت ها هم که در تجارت مشروبات الکلی ذی اعتماد وقتی می بینند که يك دولت دیگری بآید يك قسمت از بازار آن مال التجاره را از برای آنها سد میکنند و مانع میکنند آنها را در سود بر می آید نسبت باین دولت یا مال التجاره هائی این دولت معاملاً بمنزل کنند این اختیار را که من

رشد اینجا هم داریم دول دیگر هم دارند آنوقت آنها هم میگویند خوب شما این را مضر میدانید ما هم قالی را برای خودمان مضر میدانیم اصلاً مضر خدمت را میبینیم قالی شما هم بملک ما نیاید. فلان خشکه یا شما بملک ما نیاید. این است که بنده علی الاصول معتقدم اینکه ما بایستی روی صرف منع حرف نزنیم. اما يك راههای دیگری هست آن راهها این است که تعرفه گمرکی و حقوق گمرکی را وقتی شما زید کردید از يك حدی اصلاً این تجارت دیگر صرفه ندارد. آقا البته تصدیق میفرمایند تاجر نظر سیاسی ندارد اگر این مال التجاره برای او صرفه کند میآورد. نکند نمیآورد شما ممکن است اگر غیر مستقیم بخواهید چیزی را منع کنید يك کاری کنید که باین صرفه نداشته باشد. چه جور این کار را بکنید یا بید حقوقش را زیاد کنید یا بید ارزآوری در مقابل درست کنید که بزرگان فروش که دادند این تعرفه را اگر آقا تطبیق کنید با تعرفه سابق ملاحظه خواهید فرمود که ما چقدر این حقوق را بالا بردیم ما این حقوق را رسانده ایم به صد سی و صد چهل حد اقل صد سی حد اکثر صد چهل در صورتیکه تعرفه های سابق هیچ جا از صد ده و صد یازده و صد پانزده تجاوز نمیکرد این را ما حساب کردیم یا حسابی که کردیم چون میخواهیم چیزی مطالعه خدمت شما عرض کنم در يك قسمت از آنها ترخی که ما می بندیم نرخ ممنوعیت است در يك قسمت نرخ ممنوعیت نیست ولی نرخ است که بدرجه جنس را گران میکنند که رقابت بکنند از بین بیرون پس در صورتیکه ما میتوانیم آن مقصود معنوی و حقیقی آقایان را انجام دهیم چه لزومی دارد که ما داخل در يك کار دیگری بشویم آقای آقا سید یعقوب استدعا میکنم فوراً استفاده از موقع نکنید و يك پیشنهاد صد در صد نفرستید بنده آنرا هم قبول نمیکنم برای اینکه هر چیزی در دنیا از حدود منطق نباید خارج شود بنده عرض میکنم حقوق ممنوعیت و غیر ممنوعیت هم باید از روی حساب باشد. استدعا

میکنم آقایان يك توجهی فرمایند مخصوصاً امروز روز اولی است که ما میخواهیم بعد از ماهی مماندی استقلال تعرفه خودمان را داشته باشیم. استقلال تعرفه یعنی چه در يك چیزهایی که نه حالا دیگران شریک بودند در حکومت و منافعتشان را خودشان حفظ می کردند امروز ما میگوییم بدرجه از رشد و زندگی سیاسی رسیدیم این که آن اندازه از منافع و حقوق بین المللی را که باید بین ملل محفوظ باشد خودمان حفظ میکنیم بنده این را مخصوصاً استدعا می کنم توجه فرمائید ما بایستی اینطور قلمداد کنیم که بجز این که دم زدیم از اینکه می خواهیم استقلال تعرفه گمرکی داشته باشیم فردا این را وسیله خواهیم کرد و هر روز برای رسیدن مقصود يك روز بواسطه احتیاج بیرون و يك روز بواسطه يك چیز دیگر تعرفه گمرکی را بالا میبریم ما بایستی بدینا نیت کنیم که از این استقلال خودمان سوء استفاده نخواهیم کرد و به تجارت بین المللی که آزاد است نخواهیم صدمه زنیم. ما باید وسائل تسهیلات تجارت را برای دیگران و مال دیگران را برای خودمان فراهم کنیم. البته هر معامله که ما با دیگران میکنیم دیگران هم با ما خواهند کرد. این ها يك چیز هائی است که ما باید در نظر داشته باشیم و در صورتیکه نخواهیم سوء استفاده کنیم برای مسائل سیاسی ما مضر است. ما باید خودمان در خیلی عاقل و محتاط نشان بدهیم. اینکه آقای مدرس از قول بنده فرمودند که عرض کرده ام مطالب جزئی را برای بعد میگذاریم در این قسمت بنده کن میکنم هم بنده صحیح خدمتشان عرض کرده ام و هم آقا درست ملتفت شده اند. حالا هم فرقی نکرده برای اینکه اولاً قرار دادهائی که ما بر طبق این اجازه با دول می بندیم نسبت به تمام این تعرفه نیست بلکه با هر کدام از آنها نسبت به چهار پنج فقره از این تعرفه قرار داد و مقوله می بندیم در آن قسمت هائی که طرف احتیاج آنهاست با اسناد قرار داد میبندیم. يك چیز هائی آنها میدهیم و يك چیز هائی میگیریم.

آقایان میدانند که فرانسه در این تعرفه اخیری که گذرانده اند و بنده راپورتش را اینجا قرائت کردم چه ایات سنگینی بر قالی ما بسته اند. البته ما نمی گذاریم این مالیات سنگین باقی بماند. با آنها باقراری نمی بندیم با حد اکثری در باره شان اجرا میکنیم. و با این حد اکثری که منظور کرده ایم ممکن نیست آنها صرفه ببرند. ما بالاخره با آنها تبادل نظر میکنیم در دو مطلب در سه مطلب در چهار مطلب بالاخره مبادله هائی با آنها میکنیم و يك استفاده ها با آنها میدهیم و يك استفاده هائی میگیریم و همانطوریکه بنده عرض کرده ام قسمت صادراتش مخصوصاً علی الاطلاق با اختیار خودمان است و می توانیم مطابق مقتضات و صلاح مملکت در آن تجدید نظر کنیم. اما يك نکته دیگری که بنده میخواهم باقی مدرس تذکر بدهم این است که شش هفت سال در عمر و زندگی این مملکت خاصه در ارتباطات بین المللی چندان چیز زیادی نیست ما نباید از نظر زندگانی سیاسی یا غیر سیاسی خودمان مسئلار را نگاه کنیم ز نظر بیندازیم ما باید فکر کنیم که يك اصول باقیه هست که مطابق آن اصل ده سال بیست سال سی سال در عمر و زندگانی ملل و قدمهائیکه برای اصلاحات بر داشته میشود چندان اهمیت ندارد. در اینصورت بنده از آقای مدرس که همیشه در مسائل عمومی این مملکت مخصوصاً در مسائلی که مربوط به قضایای بین المللی است حسن نظر دارند میخواهم تقاضا کنم که پیشنهادشان را استرداد فرمایند و از خودشان تقاضا میکنم که باز داد تعرفه زیاد نبردارند. زیرا ما این اولین قدمی است که بر می داریم و نباید يك قدمی که تاثیر خوبی نسبت بتجارت بین المللی ندارد بر داریم.

- رئیس - رأی میگیریم به ...
- مدرس - انده میخواهم پیشنهاد را اصلاح کنم
- رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (باین شرح خوانده شد)
- پیشنهاد میکنم گمرک قسم هشتم از قلم اول ناقلم ششم صد در صد حقوق گمرکی داده شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اولاً از فطانت آقای وزیر مالیه خیلی خوشوقتیم گرچه لازم نیست که بنده عرض کنم. ایشان يك وزیر زرکی هستند که در عین اینکه جواب مطلب را میدهند ملتفت هستند که دیگری چه میکند. بنده میدانم که آن قدرتی که امروز ما را وا داشته که این مسئله را امروز تعقیب کنیم همیشه برقرار است. و ما باید در تحت همین قدرت منافع خودمان را تعقیب کنیم. هیچ روزی مثل امروز برای بنده که يك آخواندی هستم نمیشود که بنایم اینجا و راجع بان مسئله صحبت کنم. پس در این مسئله که هم که آقای مدرس فرمودند و بنده هم پیشنهاد کرده ام هیچ ضرری ندارد که ما قبول کنیم و اینهم که فرمودند روابط بین المللی ما بهم میخورد بنده عرض میکنم این مسئله ایداً مربوط روابط بین المللی نیست و نظر ما نظر سیاسی و کسی نیست. بنده که این پیشنهاد را کرده نظری به بعضی از دول دون بعض نداشتم. ما میخواهیم در تجارت يك چیزی که مضرت است و ورودش را منع کنیم. و این ایداً ربطی به مسئله سیاست و روابط بین المللی ندارد. و روابط ما با همه دول حسنه و محفوظ است تمام نظر در تصادفات است و مسئله تعرفه گمرکی مطرح است و البته تمام مردم میدانند که صرفه اقتصاد ما در این است که این چیزها را منع کنیم. اینکه فرمودند اگر ممنوع بکنیم روابط بین المللی ما را میخورد قضیه قضیه سیاست نیست و تجارت است. يك ملت البته وقتی که دید ورود يك چیزی در مملکتش از هر حیث مضرت است نباید بگذارد که داخل شود. زیرا ما دیگر در آن تقریحات و تفننات دوره فترت و بدبختی های آن زمان نباید بشیم خدای نخواستہ يك کسی خواست يك همچو چیزی را در مملکت وارد کند صد صد مالیات بدهد شما برای تصادفات میفرمائید اگر صد صد کردیم قالی ما را نمی خردند. قالی ما را که برای تفریح نمیخرند

قالی ما را برای صد سال دو بستان سال مانندت میخرند مواد خام را که از ایران میبرند برای تفریح میبرند! بشم و پنبه را برای تفریح نمیبرند همینطور مواد دیگری که از ایران خارج میشود برای تفریح نیست. برای این است که در اصل معیشت و زندگانی محتاجند و این يك مسئله است که ناخلاق ملت و مال ملت حقیقتاً ضرر دارد. بر هر چیزی که شما تصور بفرمائید ضرر دارد. حالا شما میفرمائید روابط بین الملل را نباید حفظ کنیم بنده عرض میکنم پس هر چه میتوانیم باید محدود کنیم. حالا بنده نظر بان فرمایش آقای مدرس که فرمودند و شاید آقای رئیس الوزرا هم و آقای وزیر مالیه هم توجه بفرمایند که وارد نشود بنده صدی صد را پس میگیریم و صدی پنجاه حد اکثر باشد. ملاحظه بفرمائید این افلاسی را که بنده عرض کرده حقیقتاً مضرت است بنده پیشنهاد را اصلاح میکنم که حد اول صد سی تا صد بیست و حد اکثرش صد پنجاه باشد.

وزیر مالیه - آقای مدرس يك پیشنهادی کرده اند بنده هم موافقم آقای آقا سید یعقوب هم خوب است لطف بفرمایند و با ما موافقت کنند چون ایشان هم پیشنهاد کرده اند حد اکثر صد پنجاه باشد ولی حد اقل هائی که ما معین کرده ایم صد سی است شما میخواهید برود روی صد بیست

رئیس - پیشنهاد آقای مدرس

(باین مضمون خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بجهت اینکه نتیجه مطلوبه حاصل شود حد اکثر صدی پنجاه گرفته شود

رئیس - آقای مدرس

مدرس - مقصود ما نتیجه مطلوبه است. حالا بهر طریق که نتیجه حاصل شود ما حرفی نداریم چون مقصود ما نتیجه مطلوبه است

از این جهت بنده این طور پیشنهاد کردم

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - پیشنهاد آقای حاج میرزا مرندی

(باین مضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بر قالی های جوهری صد پنج گمرک بسته شود

حاج میرزا مرندی - چون پیشنهاد آقای افشار قبول شد و نظر بنده را تأمین کرد از این جهت مسترد میدارم پیشنهاد آقای عدل

پیشنهاد میکنم تبصره ماده پنج حقوق صادرات راجع به مواد نسجی حذف شود

رئیس آقای عدل

عدل - پیشنهاد بنده در ضمن پیشنهاد آقای بیات تأمین شد.

پیشنهاد آقای تقی زاده.

پیشنهاد میکنم در ضمن نمره ۴۶ تعرفه بجای کتب قرائت با تدریس کتب علمی موسیقی « مطلقاً نوشته شود » کتب از هر قبیل

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - پیشنهاد بنده توضیح مفصلي لازم ندارد مقصود این است که کلیه کتب را از حق گمرک معاف کنند و این عبارت که نوشته اند شامل يك قسمت بخصوص میشود چون در غالب ممالک دنیا هم اصولاً از حق گمرکی معاف است و کتب اعم است از کتب تحصیل و تدریسی و ادبی و حکایت و قصص و عبارات خری هر نوع کتبی برای مملکت و افراد لازم است. از این جهت بنده عقیده دارم و پیشنهاد هم کرده ام کلیه کتب مطلقاً معاف باشد.

رئیس - آقای استرآبادی

معتضد استرآبادی - بنده با این پیشنهاد آقای تقی زاده کاملاً موافقم مشروط بر اینکه مخالف با یکی از مواد قانون اساسی نباشد. زیرا بعضی از کتب ضاله است که ورودش به مملکت ممنوع است

وزیر مالیه - بنده این اصلاح آقای تقی زاده را می پذیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای فهیمی و جمعی از آقایان

(شرح ذیل خوانده شد)

امضا کنندگان ماده الحاقیه ذیل را به تعرفه گمرکی پیشنهاد میکنیم

ماده الحاقیه - دولت مکلف است که عایدات گمرکی صد دوازده فرش جوهری را بفرستادن محصلین بخارجه برای تحصیل فنون لازمه رنگ رزی با اصول علمی و بتاسیس مدارس رنگ رزی در نقاط قالی خیز ایران تخصیص داده و در ظرف مدت هفت سال الوان جوهری غیر ثابت را تبدیل رنگ های ثابت نماید

وزیر مالیه - بنده تقاضا دارم قبلاً پیشنهاد آقای افشار که قابل توجه شد تکلیفش معین شود وقتی که آن مطرح شد در این موضوع هم مذاکره خواهیم کرد

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که کلیه قالیهای صادره از ایران از حقوق گمرکی معاف بوده باشد

بعضی از نمایندگان - رد شد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - پیشنهادی که اول بنده تقدیم کردم قبول نشد راجع بکلیه صادرات بود ولی این پیشنهاد راجع به فرش تنها است. چون اگر بماند شود از قالی جوهری صد يك یا صد دو گمرک گرفته شود این مسئله این مبلغ اولاً چیزی نیست و علاوه آن قدری که اسباب زحمت مردم در سرحد و صرف مخارج مأمورین سرحدی و ثبت و غیره در سرحد میشود انقدر برای دولت فائده ندارد. از این جهت بنده عقیده دارم و پیشنهاد کرده ام که بکلی معاف بوده و چیزی از آن نگیرند. اما اینکه گفته میشود رنگ جوهری اسباب کساد بازار قالی میشود و رواج ندارد بنده عرض میکنم رواج و خربدار دارد و اگر بازار و خربدار نداشت اصلاً کسی نمی بافت و نمیفرستاد. مردم خودشان عقل دارند و میدانند البته چیزی را که کسی نخردند نخواست قهراً نمی بافند و نمی فرستند این مسلم است.

بر عقیده بنده این است که صادرات قالی را آزاد بگذارید که هم اسباب زحمت مردم کمتر فراهم شود و هم مردم تشویق صادرات شوند.

وزیر مالیه - بنده گمان میکنم آقای فیروز آبادی و بعضی از آقایان دیگر باید يك چیزی در حق بنده بدهند که میدانم برای حرف زدن و جواب مردم خودشان فراهم آورده ام. ولی چون بن مطلب چیزی دیگر مطرح میشود که راجع به صادرات پیشنهاد آقای فاضل است از این جهت تقاضا میکنم ایشان مسترد دارند تا وقتی که با توجه به مطالب و درخواستی که عرض میکنم زیرا صادرات يك هم در حکم صادرات است.

فیروز آبادی - پس میگیرم.

پیشنهاد آقای تقی زاده:

پیشنهاد میکنم با آخر قسمت ۱۷ تعرفه اضافه شود تا متقاضی اقسام گنجه گنجه که معاف است.

تقی زاده - بنده اصلاً میخواستم يك پیشنهادی بکنم که کلیه دراجات معاف باشد ولی چون گمرک بری تشویق مال تجاره داخله است بنده محدود به گنجه گنجه کردم و بعد در این مملکت طوری نکنیم که انحصار و هر کسی که زورش رسیده بتواند این دراجات را ببرد ولی هر کسی که زورش رسیده و پول نداشته تشویق ببرد باید این دراجات از تادیه حقوق گمرکی معسوف باشد تا همه بتوانند در ایران ارزان بخرند از این جهت بنده پیشنهاد کردم که گنجه گنجه معاف باشد چون آقایان هم میدانند که در این مملکت مالارنا يك بالای ببری شده ببری جان مردم و هر روزه مردم بدبخت را قتل عام میکنند بد دولت يك وسائلی را برای این کار فراهم کند البته خشک کردن باطلاق ها هم يك نوع اقدام و وسیله جلوگیری است ولی آنها این کافی نیست و باید وسایل

دواجات و گنجه گنجه را بقیمت ارزان در مملکت فراهم کرد تا باین وسیله مردم بتوانند از خطر جان خود جلوگیری کنند پس دولت خوب است از این پنج شش

هزار تومان هم صرف نظر کند و گنجه گنجه را معاف کند رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - بنده با پیشنهاد آقای تقی زاده در صورتی موافقت میکنم که راه عملی این مسئله را هم میفرسودند زیرا این پیشنهاد بالاخره به نفع دوا فروش ها است نه به نفع مردم و فقرا

وزیر مالیه - بنده تأیید میکنم نظر آقای ارباب و از آقای تقی زاده استدعا می کنم پیشنهادشان را مسترد دارند و آن يك پیشنهادی هم که از ایشان قبول کرده بر خلاف آن اصل و تصمیمی بود که اتخاذ کرده بودیم که هیچ پیشنهاد را قبول نکنم پیشنهاد خوب خیلی است و اگر بخواهیم همه را مورد نظر قرار دهیم مطلب بطول می انجامد حالا که بنده این استثناء را در بهره ایشان و آقای مدرس قائل شدم از خودشان خواهم میگویم موافقت فرمایند و مسترد ندارند و پیشنهاد دیگری هم راجع به این قضایا نفرمایند

رئیس - رأی گرفته میشود بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای تقی زاده. آقایانیکه قابل توجه می دانند قبلاً فرمایند.

(معدودی قیام کردند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای دکتر مصدق.

(بشرح ذیل خوانده شد)

تبصره ذیل را اینجانب پیشنهاد مینمایم. تبصره - هر گونه قرار داد گمرکی و یا نظامنامه و یا تعرفه که قبل از تصویب این قانون بین دولت ایران و دولت دیگری وجود داشته باشد و بتصویب مجلس شورای ملی رسیده باشد از تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۷ منسوخ و ملغی است.

رئیس - آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق - بنده خیلی تشکر میکنم از این لایحه که دولت مجلس آورده و همچنین از دولتی که در آئیه

با ما مساعدت خواهند کرد ولی این مسئله مسلم است که این تعرفه که حالا آوردند از نقطه نظر حساب و عایدی بصره مانعست فقط چیزی که ما را وادار میکند که باین رأی بدهیم حفظ استقلال گمرکی است که ما از این به بعد خواهیم داشت. و البته استقلال گمرکی ما محفوظ میماند بطوری که هر وقت بخواهیم آنرا تغییر و تبدیل بدهیم آزادیم. (البته تا رعایت مواعدی که برای قرار داد با دول منظور شده است) ولی چیزی که بنده می خواهم عرض کنم که قبل از این تاریخ ما يك تعرفه های گمرکی یعنی يك قوانین و نظامنامه هائی با بعضی از دول داشتیم که بتصویب مجلس رسیده ولی بر طبق جریان مملکتی صورت قانونیت داشته یعنی بموجب آن عمل میشود امروز که ما می خواهیم این تعرفه جدید را بگذاریم در قسمت حد اقل که با ما مخالفت نمی کنند ولی بدیهی است حالا که ما این قرار داد را می بندیم باید مطرح کنیم که کلیه عهده و قرار داد هائی که سابقاً با بعضی از دول داشته ایم و بآن عمل میشده آن قرار داد ها که بکلی از درجه اعتبار ساقط است یک نفر از نمایندگان - خوب است دو باره قرائت شود.

(بشرح فوق خوانده شد)

وزیر مالیه - در موقعی که پیشنهاد آقای دکتر مصدق قرائت شد بنده عقیده خودم را عرض کردم و گفتم که این مطلب واضح است و محتاج هیچ توضیحی نیست و حالا اگر ایشان خیلی اصرار دارند که پیشنهادشان باقی باشد چون بنده نمیتوانم قبول کنم قبول میکنم ولی فقط به آقای دکتر مصدق میخواهم دو نکته را عرض کنم و آن این است که هر قراریکه بر طبق این تعرفه دولت با يك دولت دیگری می بندد مقدمه آن قرارداد این خواهد بود که تمام قرار داد های سابق منسوخ است پس این مسئله واضح است و محتاج به تکرار نیست.

مسئله دیگری که میخواستم عرض کنم این است:

چون ایشان فرمودند این تعرفه جدید بصره مانعست بنده با این فرمایش ایشان موافق نیستم و عرض میکنم این تعرفه بالنسبه بتعرفه آتونی که اخیراً از مجلس گذشت بصره اش بیشتر است. زیرا حد اقل هایش با کمی بیشتر است یا تقریباً مساوی است ولی حد اکثر هایش خیلی زیاد تر است پس این تعرفه گذشته از این که استقلال گمرکی با میدهد بصره مالی ما هم هست. و همان طور که خودشان هم فرمودند در مسئله گمرک ما زیاد نباید نظر مالی داشته باشیم معذک ملاحظه بصره مالی هم شده است.

رئیس - بالاخره قبول فرمودید؟

وزیر مالیه - اگر ایشان اصرار نکنند بنده نمی توانم قبول نکنم

رفیع - بنده مخالفم

عراقی - در موقعش تقاضای تجزیه میکنم وزیر مالیه - بنده از آقای دکتر مصدق تقاضا میکنم

پیشنهادشان را مسترد بدارند و برای بنده محظور و اشکال تولید نکنند برای اینکه اولاً از يك طرف ایشان اصرار میورزند و از طرفی بنده هم نمی توانم قبول نکنم زیرا مقصود همین است و از طرفی بعضی از آقایان مخالفت می کنند بعنوان اینکه اولاً این واضح است و بعلاوه این قبول مثل اقرار ضمنی است و خوب نیست از آن طرف بنده نمیتوانم قبول نکنم زیرا معکوس خوب در انظار جلوه نمیکند. بنده ولیم هیئت دولت در حضور رئیس الوزراء ملکیت در این مجلس که يك جای رسمی است عرض میکنم که پس از تصویب این تعرفه که يك تعرفه مستقل ملکیتی است بموجب همین تصویب و از روی همین تعرفه و بر طبق همین اختیار بادیگران داخل در مذاکره میشوند و تمام تعرفه های قبلی و سابق که دولت ایران با دیگران داشته منسوخ است. بنا بر این دیگر پیشنهاد آقای دکتر مصدق لزومی ندارد.

دکتر مصدق - بنده هم متقاعد شدم و مسترد میکنم پیشنهاد آقای افشار.

(به مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم از قالی های جوهری بیشتر از صدی
بك گرفته نشود

رئیس آقای افشار

افشار - پیشنهادی که بنده کردم قابل توجه شد
و در خارج از مجلس بك مذاکرانی با حضرف والا
شاهزاده وزیر مالیه نموده بالاخره ایشان قبول فرمودند
که برای یکسال باشد بنده هم با یکسال موافقم که
بعد از یکسال تجدید نظر در مجلس شورای ملی عمل آید
وزیر مالیه - اصل مطلب حالا است ملاحظه
فرمایند چقدر مطلب مشکل است بنده ناچارم در اینجا
بك حرفهائی بزنم که خیلی ها خوب تصور نمیکند ولی
چکم محبوبم اداء وظیفه بکنم . اولاً توافق نظری که
با آقای افشار حاصل کردیم یعنی نظر بنده این بود .

اولاً بك آقایانی هستند که صرفه منلکت را در این
میدانند که قالی رنگ جوهری ترویج شود . ما هم معتقدیم
که صرفه منلکت در این است که رنگ جوهری ازین
برود و ترویج نشود . و مبدل بزرگ ثابت شود . این مسئله
چون بك امر نظری و محتاج به مباحثه و مطالعه است از این
جهت ما یکسال را قید کردیم و در نظر گرفتیم که در ظرف
یکسال یعنی از ۳۰۷ الی ۳۰۸ قالی های جوهری با همان گمرک
صددوازده باشد زیرا صدی بیست و پنج که دولت اول میگرفت خیلی
زیاد بود و این هم که آقای افشار پیشنهاد کرده اند در
حکم معافیت است پس با همان صد دوازده تا یکسال ما
معامله میکنیم تا مطالعه کنیم به نتیجه چه میشود
زیرا حقیقتاً این یکی از قضایائی است که باید حل شود
بعضی ها معتقدند که اگر شروع به ترویج رنگ جوهری
شود خوب است و بر عکس بعضی دیگر معتقدند که آن
روز روز مرك قالی ایران است . در این مدت ما می
توانیم ترجیح بدهیم که کدام از این دو طریقه به نفع
اصلی و واقعی منلکت است اگر دیدیم که واقعاً قالی
جوهری بازار مخصوصی در دنیا دارد آنوقت بنده هم
موافق میشوم که معاف باشد آنها بیک شرط و آن این

اصلاحاتی که شده یکی از طرف آقای تقی زاده یکی هم از
طرف آقای مدرس و یکی هم اصلاح آقای حاج شیخ بیات
و اصلاحات کمسیون .

وزیر مالیه - اصلاحاتی که قبلاً در کمسیون شده
بود بنده خودم قبول کرده و روز قبل تقدیم کرده ام

رئیس - خوب . پس باید قرائت شود . اصلاحاتی که
در تعرفه گمرک صادرات شده بقرار ذیل است : « گاو
بزرگ و ماده گاو فردی در تومان گوساله فردی پنج قران
گاو میش سه تومان غلات بك من یکشاهی - برنج بك
من دوشاهی - آردهای مأکول دو شاهی - ماهی هایك من
دوشاهی - صمغیات دو درصد - فرش جوهری دوازده
در صد .

در تعرفه واردات منسوجات ابریشمی مصنوعی از
روی قیمت صدی بازرده پارچه هائی که بیش از صدی
پنجاه تا صدی نود و هفت پشم داشته باشد یکمن هشتقران
رای گرفته میشود . بلاجه دولت

حاج شیخ بیات - بنده پیشنهاد حذف تبصره را
کردم .

رئیس - صحیح است . یکی از اصلاحات هم
همین بود .

وزیر مالیه - بنده خودم قبول کردم حذف شود

رئیس - پیشنهاد آقای تقی زاده
(باین مضمون قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ضمن فقره ۳۴ و قسمت (ه)
بجای مسکوکات طلا و نقره نوشته شود مسکوکات طلا

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - مسکوکات نقره خارجه که در منلکت
رواج داشته باشد نباید آزاد باشد فقط تا میزانه که

قیمتش مطابق قانون است باید رواج داشته باشد و
چون مسکوک نقره خارجه نباید آزاد باشد از این

جهت بنده این پیشنهاد را کردم که فقط مسکوکات طلا

نوشته شود

رئیس - آقای دادگر

دادگر - بنده بك عرض دیگری دارم

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای تقی زاده .

آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند
(معدودی قیام کردند)

رئیس - تصویب نشد . رأی گرفته میشود بلاجه
دولت به ضمیمه اصلاحاتی که از طرف آقای تقی زاده
و حاج شیخ بیات و آقای مدرس شده ضمیمه اصلاحات
کمسیون که آقای وزیر مالیه پیشنهاد نمودند

دادگر - راجع باصلاحات کمسیون بنده عرض
مختصری دارم

رئیس - بفرمائید

دادگر - بنده بکار هائی که متضمن سرعت عمل
است عقیده دارم ولی یکی از رفقا به بنده اعتراض
کردند که از برنج هر من صد دینار در موقعی که
صادر میشود باید بگیرند بك من دو شاهی هم در آن
لاجه مالیات راهها برای برنج صادره معین شده و این
يك تخمیل بزرگی است برای صادرات بك ولایت شمالی
بنا بر این بنده توجه آقای وزیر مالیه را باین موضوع
جلب میکنم که توجه خودشان را در این موضوع
مبذول فرمایند

رئیس - رأی میکنیم با اوراق آقایانیکه موافقت
ورقه سفید خواهند داد - محض تذکر عرض میکنم
لفظ قانونی که آقای یاسائی پیشنهاد کردند اضافه شد
وزیر مالیه - بلی اضافه شده .

(اخذ آراء بعمل آمده و نتیجه این طور حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۷۵ - ورقه کپیود علامت
رد بك

رئیس عده حاضر نمود . باهفتاد و پنج رای تصویب شد
اسامی موافقین

آقایان : میرزا رضاخان افشار - میرزا عبدالحسین

معظمی - خواجهوی - محمد تقیخان اسعد - بنی سلیمان

(تعرفه گمرکی ضمیمه قانون تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرار داد های گمرکی مخصوص بادل خارج)

مجلس ۴۲۸۹ حقوق واردات

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداکثر
۱- طیارات			
ا- سفینه های هوایی دبیر ژنرال یا غیر آن - آئروپلان		معاف	۰٪
ب- سفینه های دریایی و غیره		۰	۰٪
۲- الکلیات			
ا- الکلیات خالص	یکمن بطرف	۱۶	۲۴
ب- الکلیات که طبیعتاً یا مصنوعاً بطور دائم و واقعی مورد استفاده شراب نداشته باشند و الکلیاتی که بوسیله یکجسم یعنی جامد شده اند	یکمن بطرف	۱۰۰	۳
تبصره: - برای مشروبات الکلی رجوع شود به قسمت مشروبات کبریت غیر از شمعچه			
۳- در قوطی های که بیش از شصت کبریت نداشته باشند و وزن ۲۵۰ قوطی از یکمن تجاوز نماید	یکمن بطرف	۲	۴
ب- سایر قوطی های کبریت	"	۳	۵
۴- نشاسته	"	۱	۲
۵- حیوانات ذیروح از هر قبیل			
ا- لایع	معاف		رأسی ۲
ب- شتر	"		۵
ج- سب و ممدن و کره	"		۲٪
د- قطر	"		۵
ه- عوامل			
۱- کاه ماده کاه تر (ورزاو) و کاه میش	معاف		۲
۲- گوساله کمتر از یکسال	"		۱
و- اغنام			

مفتی - محمد آخوند - آیه الله زاده خراسانی - ضیاء
 بابری - بچی خان زنگنه - ارباب کیخسرو - عدل
 آقا علی زارع - اسکندر خن مقدم - نابت فرنی
 میر ممتاز - ابراهیمی - طباطبائی وکیل - دیوان بیگی
 خفدریس - حشمتی - ایقوانی - سید کاظم بزدی -
 دکتر ظامری - فرهنگد - دولتشاهی - فهیمی وزیری
 زوار - امام جمعه شیراز - بدر - حاج میرزا حبیب الله
 امین - سهراب خان - احتشام زاده - میرزا عبدالله
 خان وثوق - شریعت زاده - دادگر - روحی - شیروانی
 کی استوان - محمود رضا - نوحی - پورنیمور - افخمی
 آقا سید حسین آقابان - امام جمعه اهر - میرزا هاشم

تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرارداد گمرکی مخصوص با دول خارجه

مصوب ۱۲ اردی بهشت ۱۳۰۷ شمس

ماده واحده - مجلس شورای ملی تعرفه گمرکی ضمیمه را تصویب و بدولت اجازه میدهد که با دول خارجه قرارداد های گمرکی مخصوصی که از تعرفه حد اقل کمتر نباشد منعقد نماید مدت این قرار داد از هشت سال نباید تجاوز نماید.

تبصره - نسبت به مال التجاره دولی که بعد از ۲۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰۷ دارای قرارداد گمرکی قانونی بادل ایران نباشند حد اکثر مقرر در تعرفه مصوبه معمول و مجری خواهد بود
 این قانون که مشتمل بر یک ماده و تعرفه گمرکی ضمیمه است در جلسه سیزدهم اردی بهشت ماه یکم هزار و سیصد و هفت و شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی: حسین پیرنیا

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
۱ - گوسفند - میش - بز	معاف		۰.۴۰
۲ - زره و بزغاله	"		۰.۳۰
ز - طیور اهلی	"		۲٪
ح - طیور و حیوانات صید	"		۵٪
ط - سایر حیوانات غیر مذکور	معاف		۵٪
اسلحه و متعلقات و قطعات منفصله آنها			
آ - تفنگهای شکاری و تفنگهای آتوم و طیارچه های تفریحی غیر از اسباب بازی اسلحه برنده و قطعات منفصله آنها	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
ب - سایر انواع اسلحه آتش و قطعات منفصله آنها (ورود موقوف به اجازه مخصوص دولت است)	از روی قیمت	۵۰٪	متنوع
چوب آلات			
آ - میز	معاف		۲۰۰٪
ب - سایر چوبهای اساخته بانضام درختهای قطع شده یا آره نشده دستک - نخته - تند های درخت مربع شده الوار تیر - کنده - چوبهای زره آهن - چوبهای پیپ سازی - چوبهای عصاره - چوبهای نسجه پیپ و نپهای ریخته	از روی قیمت	۵٪	۱۰٪
ج - چوبهای ساخته رنده شده یا غیر آن باستثنای آهنائی که در تعرفه مخصوصاً ذکر شده - چاروهای متعارف اشیاء سببی متعارف که جزو اثاث البیت یا خرازی محسوب نشوند	از روی قیمت	۸٪	۱۵٪
د - چوبهای متفرقه از قبیل خاک آره و خورده نجاری الیاف نخل تر که های سبب بافی و راه چوب (الیف چوبی که برای عدل پیچی و غیره بوسیله ماشین تحصیل میشود)	معاف		۵٪
مشروبات			
آ - مشروبات الکلی :			
۱ - لیکور های اعلا و مشروبات مقویه اصل از هر قبیل	یکمن باظرف	۲۴	۵۴
۲ - انواع عرق			
آ - ویسکی - رم - کنیاک اعلی - فین شامپانی - چین شیدام			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
کیرش و سایر مشروبات مشابه آنها	یکمن باظرف	۲۰	۴۵
ب - ودکا - عرق - مشروبات مشهیه - لیکورهای متعارف و مشروبات نظیر آنها	یکمن باظرف	۲۰	۴۲
۲ - شرابهای کف دار	"	۳۰	۶۰
۳ - شرابهای دسر از قبیل پورتو - مادر - شری - مالاکا و رموت و شرابهای مشهیه	"	۱۸	۲۴.۵
۵ - شرابهای سر میز ب کف	"	۹	۲۲.۵
۶ - آبجو - شراب سیب و مشروبات تخمیر شده غیر مذکور بانضام هیدرومیل (مشروبی است که از عسل ساخته میشود)	"	۱.۵۰	۴.۵
۷ - شرابهای طبی	"	۱۲	۱۵
ب - سایر انواع مشروبات			
۱ - آبهای معدنی	"	۰.۲۵	۰.۵۰
۲ - لیموناد	"	۰.۲۰	۰.۵۰
۳ - بیج و سودا	معاف		
۴ - انواع سرکه	"	۱	۲
شمهای کچی و کافوری و موی و پیهی از هر قبیل بانضام فتیله کلوله مشعل و فتیله های پیده اندود	"	۱	۲
کائوچو - کوتا پرکا مواد رزینی و مشتقات آنها :			
آ - کائوچو خام	معاف		۵٪
ب - بشکل صفحه - ورق پارشته	یکمن	۳	۶
ج - کالش و چکمه های رزینی	یکمن	۴	۱۰
د - رزین درشکه بدون درجه و روکش فلزی ولوله های رزینی بانضام اوله های رزینی پوشیده شده از پارچه	یکمن	۵	۱۰
ه - سایر اشیاء رزینی باستثنای پارچه های رزینی - البسه اسباب بازی اشیاء تجملی و سایر امتعه که جزء قسمت دیگر از تعرفه محسوب شوند	از روی قیمت	۱۲٪	۲۵٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
خاکستر و جرم فلزات		معاف	معاف
ذغال			
ذغال سنگ کول (ذغال سنگ کاس) نورپ (ذغال سنگ سیر)		معاف	معاف
ذغال چوب	صد من	۵	۱۰
خاک معدنی بانضمام اجر مال و اشیای مشابه	صد من	۳	۱۰
موم و قیر مذاب	یکمن	۲	۵
حیوانات ربما کولات و کانسروهای خوراکی غیر از مشروبات			
آب روغن و سایر دهنین حیوانی ماکول یا غیر ماکول (بصورت پسته)			
آب زرد و نمک زده در ظروف غیر مسدود از هر قبیل	یکمن	۱	۲
محفوظ در قوطی های کوچک با سایر ظروف مشابه بسته تبصره	یکمن باظرف	۲	۵
تبصره - در مورد قوطی های کوچک قوطی های است که وزن آنها (ظرف و محتویات) از یکمن تجاوز نماید			
کاکائو از هر قبیل بانضمام شکلات			
۱ - شیره پوست یا فصولات کاکائو	یکمن	۱	۱
۲) کاکائو گرد قناد یا قناد	یکمن	۵	۸
۳) شکلات از هر قبیل و حاربات ساخته شده از کاکائو	یکمن باظرف	۱۵	۲۰
ج - قهوه:			
۱) قهوه بو نداد	یکمن	۴	۷
۲) قهوه بوداده آسیا شده یا غیر آن خالص یا مخلوط به کاسنی یا سایر مواد	یکمن	۵	۱۰
تبصره - از قهوه و چای و کاکائو بیکه در بسته های کوچک و قوطی های مقواتی یا حلبی یا سایر ظروف مشابه آنها وارد میشود حقوق کمبری با وزن ظرف مأخوذ میگردد			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداکثر
۵ - غلات و مشتقات آنها			
۱ - برنج پاک کرده یا پاک نکرده (شلتوک)	یکمن	۰,۳۰	۰,۵۰
۲ - گندم - جو - دوسر - و سایر غلات خوراکی غیر مذکور از قبیل ارزن	یکمن	۰,۲۵	۰,۴۰
۳ - مالط (جو مقشر مسحوق برای ساختن آب جو)	یکمن	۰,۲۰	۱
۴ - آرد های خوراکی	یکمن	۰,۲۰	۰,۵۰
۵ - آرد های ترکیبی از قبیل نسله	یکمن	۱	۲
۶ - بلغور و جو مقشر	یکمن	۰,۱۰	۰,۳۰
۷ - ماکارونی و خمیر های ماکول	یکمن	۱	۲
۸ - بسکماج نان قندی و کلوچه از هر قبیل			
آ - بسکماج دریائی و بسکماج هائی که بسک داده میشود	معاف	معاف	معاف
ب - سایر اقسام بانضمام نان قندی و کلوچه از هر قبیل تبصره - بسکماج هائی که بیش از صدی چهل قد داشته باشند جزو حلوبات محسوب میشوند	یکمن باظرف	۱,۵۰	۲
۹ - نان	معاف	معاف	۰,۲۰
۵ - کاسنی			
۱ - ریشه های سبز کاسنی	یکمن باظرف	۰,۵۰	معاف
۲ - کاسنی بوداده آسیا شده یا خشک			
و - نشاسته های ماکول از قبیل ساکو مانیوک یا کاسنی آروروت نشاسته سیب زمینی وغیره	یکمن	۰,۱۵	۰,۳۰
ز - پنیر			
۱ - پنیر های متعارفی و نرم بانضمام کشک	یکمن	۰,۲۵	۰,۴۰
۲ - پنیر های محفوظ			
آ - در قوطی	یکمن باظرف	۳	۵
ب - در سایر ظروف	یکمن	۲	۵
ح - میوه های حصه دار و نیمه دار نازم یا خشک	یکمن	۰,۲۵	۰,۴۰
ط - میوه های محفوظ بانضمام مرابجات ژله (نوعی لرزانک) لواشه میوه مارملاد میوه هائی که باشکر بخته شده			

مواد تعرفه	نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
	شیره و شربت میوه جات در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف نظیر آنها	از روی قیمت	۲۰٪	۳۰٪
	تبصره - شیره و شربت میوه جاتی که بیش از صدی پنجم الکل خالص داشته باشند و میوه جات محفوظ در الکل جزو عرق محسوب میشوند نمرة ۲			
	ی - تخمه های ما کول یعنی آهائیکه بمصرف خوراک انسان میرسند از قبیل تخمه آفتاب گردان - خربوزه هندوانه و گدو	یکمن	۰.۵۰	۰.۷۰
	ک - دهنیات نباتی			
	۱ - روغن زیتون	یکمن باظرف	۲	۴
	۲ - سایر دهنیات نباتی از قبیل روغن ارشید (پسته زمینی و روغن تخم آفتاب گردان و کنجد و غیره تبصره - سایر دهنیات نباتی از قبیل روغن خشخاش پنبه دانه و کرچک جزو دواجات عطریات یا دهنیات نباتی غیر ما کول محسوب میشود	یکمن باظرف	۰.۵۰	۲
	ل - شیر و سر شیر			
	۱ - شیر و سر شیر تازه بانضمام ماست	معاف	معاف	
	۲ - محفوظ یا خنثی شده در قوطی بطری یا سایر ظروف مشابه آنها قند دار یا بی قند	یکمن باظرف	۲	۳
	۴ - سبزیجات و بقولات از هر قبیل			
	۱ - تازه	معاف	معاف	۰.۱۰
	۲ - خشک از قبیل نخود عدس باقلا لوبیا و تخم پسته زمینی و سایر بقولات خشک	یکمن	۰.۳۰	۰.۵۰
	۳ - محفوظ در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف مشابه آنها	یکمن باظرف	۲	۴
	ن - عمل	یکمن باظرف	۲	۴
	س - تخم طیور اهلی یا طیور صیدی	صد عدد	۱	۲
	ع - ماهی			
	۱ - تازه	معاف	معاف	۰.۰۵
	۲ - ماهیهای نمکی یا دودی که خشک وارد کنند	یکمن	۰.۱۵	۰.۲۵

مواد تعرفه	نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
	۳ - محفوظ:			
	آ - در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف سر بسته نظیر آنها	یکمن باظرف	۵	۸
	ب - در سایر ظروف	"	۱.۵۰	۴
	۴ - خاویار	"	۱۰	۲۵
	ف - نمک:			
	۱ - تصفیه شده	ده من	۰.۳۰	۰.۵۰
	۲ - نمک سفید تصفیه شده			
	آ - در قوطی بطری یا سایر ظروف مشابه	یکمن باظرف	۰.۴۰	۱
	ب - در ظروف دیگر	"	۰.۱۰	۰.۱۵
	س - قند و حلوبات از هر قبیل کلوکوز (قندی که از انگور و غیره ساخته میشود) از هر قبیل شربت وانگشت پیچهای که از تصفیه یا ساختن قند حاصل میشود	یکمن	۰.۲۵	۱.۵۰
	۲ - قند های تصفیه نشده یا تصفیه شده:			
	آ - شکر درشت یا ریز بانضمام شکر های زرد	"	۱.۵۵	۲
	ب - قند های حبه یا کله قند و نبات	یکمن باظرف	۱.۵۵	۲.۵۰
	۳ - حلوبات بانضمام آب نبات و نقل و غیره و سایر شیرینی جات بدون کاکائو	یکمن باظرف	۶	۸
	ق - چای:			
	۱ - چای سفید	یکمن	۱۰	۱۴
	۲ - سایر اقسام چای	"	۶	۱۲
	ر - گوشت بانضمام گوشت شکار			
	۱ - تازه	معاف	معاف	معاف
	۲ - سایر اقسام			
	آ - نمکی خشک یا دودی	یکمن	۲	۴
	ب - محفوظ در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف نظیر آنها بانضمام عصاره های گوشت	یکمن باظرف	۵	۸
	کهنه های کاغذ سازی و کهنه پاره	یکمن	۰.۵۰	منوع

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
تبصره - ورود کهنه های کاغذ سازی و نهنه پرده هائی که ز البسه مستعمل و به کیفیت بدست آیند ممنوع است			
دو اجات			
ا - ساکارین و مواد ساکارین دار	یکمن	۵۰۰	نوع
ب - محصولات با مواد دو ائی اختصاصی (اسپیسالیته) ولویه الکل باقند	از روی قیمت	۲۰٪	۴۰٪
ج - سایر اقسام دو اجات باضمائم نشسته های غیر مأکول			
دهنیات دو ائی صمغهای نباتی غیر از کائوچو خیر مایه آجیو و خیر مایه خیری پنبه های طبی متعارفی و پنبه های ضد وجع مفاصل با پنبه های دیگر بری جراحی باندی استعمال میشوند و پارچه های ضد عفونی			
تبصره - ورود مرفین کوکائین و مشتقات آنها و ساکارین فقط با اجازه مخصوص دولت برای مصارف طبی ممکن است			
مسطوره جات تجارتي			
بدون قیمت اصلی باضمام مستورجات پارچه که طول آنها بیش از سی سانتیمتر در تمام عرض پارچه نباشد و مستوره جات روی مقوا یا محتوی کتابچه			
لفاف و ظرفهای مال التجاره:			
لفاف و ظرفهای معمولی محتوی مال التجاره باستانی بطری های ملو از موادی که حقوق گمرکی آنها تعلق نمیگیرد معاف و بدون اظهار نامه مخصوص پذیرفته میشوند			
لفاف و ظرفهای بزرگتری که جزو لثاف و ظرف های معمولی محسوب نشوند تا جده مطابق تعرفه اختصاصی خود تادیه حقوق میباشند لثاف و ظرف هائی که بوسیله آنها مال التجاره از رانی بخارج فرستاده شده و خالی بایران عودت داده میشوند از تادیه حقوق گمرکی معافند بشرطی که موارد معاملات تجارتي واقع نشوند لثاف و ظرفهای			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
نو و آهنائی که مورد معاملات تجارتي واقع شوند جزو مال التجاره منظور و حقوق گمرکی مذکوره در تعرفه را تادیه میباشند			
کودهای حیوانی			
تبصره - برای کودهای شیمیائی رجوع شود بقسمت مواد شیمیائی			
ادویه جات			
آ - فلفل - زرد چوبه - فلفل فرنگی و خردل	یکمن	۱۰۵	۲
ب - سایر اقسام ادویه باضمام ادویه جات آماده - انواع رب (سوس) و انیل زعفران - دنیلان - لیموهای خشک (عمانی) و ادویه جات غیر مذکور از قبیل دارچین میخک برکهای شجر الفار - جوز - هل - زیره - سیاهدانه - دانه های خشکشان			
البسه و اشیاء دوخته و مهیا:			
آ - البسه از هر قبیل که تمام یا قسمتی از آنها دوخته و مهیا باشد باضمام انواع پیراهن و زیرشلواری جراب و شب کلاه و اقسام کلاه دستکش از هر قبیل شرب - شال باستانی شالهای که مخصوصاً در تعرفه قید شده - دستمال کردن زنانه - چهار قد - شال گردن های پوستی زنانه و ششاه نظیر آنها - برهائیکه برای زینت تهیه شده و کلیتاً تمام اشیاء مربوطه به البسه که مخصوصاً در تعرفه ذکر نشده			
تبصره - کفش های غیر چرمی یا کائوچو یا کفشهاییکه قسمت عمده آنها از چرم یا کائوچو نیست جزو البسه از هر قبیل محسوب میشوند			
ب - اشیاء دوخته و مهیا:			
۱ - اشیاء دوخته و مهیا باضمام ملافه و روپوش تخت	از روی قیمت	۲۵٪	۵۰٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
خواب سفره و حوله دستمالهاي جيبى دوخته چترهاي پاروانى و آفتابى - روپوشهاي مال التجاره - برق - گردن پوش - غاشيه - انواع پتو - روميزي - پارچه هاي روپوش اثاثيه و پيانتو - گلمهاي مصنوعي - نوربهاي چراغ - برده هاي كوچك و بزرگ پارچه و فربي مهيا و غيره	ازرورى قيمت	۲۵٪	۵۰٪
۲ - انواع جوال و كيسه هائى كه در تعرفه ذكر نشده تبصره - اشياء پارچه مذكوره فوق مطابق جنس پارچه	ازرورى قيمت	۵٪	۱۰٪
تأديه حقوق ميمايد در صورتيكه بشكل توپ يا بطوري كه از كارخانه اساحى خارج شده اند وارد كردند يعنى بدون اينكه بعداً تغييرى در شكل آنها وارد شده باشد			
دهنيات حيواني باستثناي دهنيات دوائى	يكمن باطرف	۰.۲۵	۰.۵۰
دهنيات معدنى و مشتقات آنها باستثناي دهنيات دوائى:			
آ - نطف تصفيه نشده باسياء			
۱ - فرج (بي ظرف)	ده من	۰.۲۰	۱.۵۰
۲ - در پيت و چليك	ده من باطرف	۰.۵۰	۲
ب - نطف تصفيه شده :			
۱ - نطف لامينيا يا كروزين :			
آ - فرج (بي ظرف)	ده من	۰.۵۰	۲
ب - در پيت و چليك	ده من باطرف	۰.۷۰	۳
۲ - جوهرهاي نطف از قبيل بزبن و كازولين	يكمن باطرف	۰.۴۰	۰.۷۵
ج - مشتقات نطف :			
۱ - پارافين	يكمن باطرف	۰.۲۰	۰.۴۰
۲ - دهنيات سوخت از قبيل مازوت :			
آ - فرج (بي ظرف)	ده من	۰.۲۰	۱.۵۰
ب - در پيت و چليك	ده من باطرف	۰.۵۰	۱.۵۰
۳ - روغنهايى كه براى چرب كردن ماشين آلات بكار ميرود از قبيل موبيل اولين	يكمن باطرف	۰.۲۰	۰.۷۵

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۴ - دهنيات ماشين	يكمن باطرف	۰.۲۰	۰.۷۵
۵ - فضلات نطف از هر قبيل	يكمن	۰.۱۰	۰.۴۰
۵ - ساير دهنيات معدنى تصفيه شده يا غير آن	يكمن باطرف	۰.۲۰	۰.۷۵
۵ - قطرات معدنى	" "	۰.۲۰	۰.۲۵
دهنيات نباتى غير ما كول :			
دهنيات نباتى مخصوص روان كردن موتور يا چرب كردن باستثناي آنها نيکه جزو مواد دوائى باعطريات منظور شده اند	" "	۰.۵۰	۱
آلات موسيقى از هر قبيل بانضمام قطعات منفصله آنها	ازرورى قيمت	۲۵٪	۵۰٪
آلات و ادوات علمى از هر قبيل بانضمام قطعات منفصله آنها	معاف		۱۰٪
آنها ماشين آلات و افزار :			
آ - افزارهاي بدى	ازرورى قيمت	۶٪	۱۰٪
ب - ماشين آلات و مكانيكها نيکه بوسيله ماشين يا بكمك حيوان يا دست حركت ميكنند بانضمام ماشين هاي زراعتى افزارهاي مكانيكى - لوكوموتيو و قطعات منفصله آنها و ديگهاي بخار و ماشينهاي مولد بخار و موتورهاي صنعتى	" "	۶٪	۱۰٪
ج - ساير اقسام موتور بانضمام موتور اتومبيل آئروپلان و قابق و غيره	معاف		۵٪
تبصره - بموجب قانون ۷ دلو ۱۳۰۳ ماشينهاي صنعتى و قطعات منفصله آنها و همچنين ماشين و آلات و ادوات زراعتى تا ۶۶ من ۱۳۱۳ از تأديه حقوق گمركى معافند			
مواد حيواني خام غير مذكور :			
- تخم نوغان در قوطيهاي سي گرمى يا کمتر	قوطى	۱	۲
ب - ساير مواد حيواني خام غير مذكور بانضمام دهنيات حيواني غير ما كول باستثناي مواد حيواني نسجى	ازرورى قيمت	۵٪	۱۰٪
تبصره ۱ - تخم نوغان نيکه در غير از قوطى وارد ميشود با در قوطى هائى كه ظرفيت آن ها بيش از ۳۰ گرم			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
سنگ حقوق كمركي را از قرار هر ۳۰ گرم وزن خالص بقران تاديه ميپايند تبصره ۲ - تخم نوغان را جز از دفاتر كمركي شده دولت دار انجا وسيله تفتيش علمي را فراهم ساخته نمي توان وارد كرد تبصره ۳ - دولت حق دارد برونز و ورود تخم نوغان را به خود انحصار دهد و حقوق كمره بكي آن را اضافه كند مواد معدني باستثناي سمنت :			
آ - مواد معدني خام غير ماسكور بانضمام كوكرد تصفيه شده انواع نسج الحجر تليق - كنج - آهك - كلس - گرانول كوزه گري سنگ ليج و تن	ده من	۰.۱۰	۰.۳۰
ب - ساخته :			
انواع نسج الحجر و تانوسكل مفسه و ورود و صادرات آنها از روي بازار مراد يا غير آن مواد نسجي و مشتقات آن :	از روي قيمت	۱۰٪	۲۰٪
آ - مواد نسجي خام			
۱ - پشم و موی حيوانات و ساير مواد نسج از جنس غير پاكيزه			
۲ - پنبه شاهدانه (كرفس) و كتان خالص	از روي قيمت	۱۵٪	۲۵٪
۳ - پنبه ابريشم	يكمن	۲	۵
۴ - ابريشم ساده		۱۰	۲۰
۵ - لاس و قنالات ابريشم		۵	۵
ب - نخ :			
۱ - انواع نخ كه براي نرده فروشي تهيه شده اند يعني بشكل گلوله روي قرقره صفحه يا مقوا - كلافه هاي كوچك يا بشكال ديگر	از روي قيمت	۸٪	۱۵٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۲ - نخهائيكه نوع ديگر آماده شده اند :			
۱ - نخ پنبه	يكمن	۱	۳
ب - نخ پشم	"	۱	۵
ج - نخهاي كنف (شاهدانه) و زوت	"	۰.۶۰	۱
د - نخهاي كتان	يكمن	۱	۳
ه - نخهاي ابريشم خالص			
۱ - طبيعي	يكمن	۱۵	۲۵
۲ - مصنوعي	"	۱۵	۴۰
و - نخهاي لاس ابريشم	"	۸	۱۵
ز - نخهاي پنبه مخلوط بلاس ابريشم	"	۳	۶
ح - نخهاي پنبه مخلوط رشته هاي حجري	"	۱	۲
ط - ساير اقسام نخ	از روي قيمت	۱۰٪	۲۰٪
ج - گلابتونهاي نقره با طلاي بدل با اصل و نخهاي پوشيده شده از نقره با طلاي اصل ولو براي خورده فروشي	از روي قيمت	۱۵٪	۳۰٪
د - طناب و ريسمان و نخ قند بانضمام ريسمانهاي صيادي و كماند (رديانهاي طنابي)	يكمن	۰.۷۰	۱.۵۰
ه - منسوجات :			
۱ - بدون تشخيص موادي كه در تركيب آنها بكار رفته			
آ - تند و پارچه ندي بانضمام لائيهاي پنبه آلوده بصمغ يا غير آن و پارچههاي لائي دار	از روي قيمت	۱۰٪	۲۰٪
ب - قلابچه و فرس ها از هر قبيل :			
۱ - از پنبه خالص	از روي قيمت	۲۵٪	۵۰٪
۲ - از غير از پنبه خالص	از روي قيمت	۲۵٪	۵۰٪
ج - انواع توري كه با دست يا ماشين ساخته شده باشند بانضمام توري هاي توبي به استثنای توري هاي ماشيني براي مبل	از روي قيمت	۲۵٪	۵۰٪
د - قلاب دوزي و پارچه هاي قلاب دوزي با كلندوزي شده بانضمام پارچه هاي بولك دار با داراي رنگينيات نخي	از روي قيمت	۲۰٪	۴۰٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۵ - پارچه های غیر مذکور بانضمام پارچه های کش تابیده بندگش روین و غیره و پارچه های مزوج بکائوچو اشیاء علاقه بندی و پارچه هائیکه تمام یا قسمتی از آنها مرکب از بگلابطونهای نقره بند یا اصل باشد	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
۶ - پارچه های مرکب از مواد غیر مذکور مانند حصیر گش پاك كن هاي ساخته از الياف نباتی یا قائمه یا از موی اسب پشم موی خوك پوست نباتات و غیره و پارچه های مرکب از مواد نسجی مختلفه که در تعرفه مخصوصاً قید نشده	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
۲ - منسوجات پنبه خالص :	یکم	۲.۴۰	۶
آ - پارچه های غیر مذکور ساده :	یکم	۲.۴۰	۷
۱ - خام از جنس متقال	یکم	۲.۴۰	۷
۲ - چلووار	یکم	۲.۴۰	۷
۳ - انواع چیت ملون یا باسمة	یکم	۲.۴۰	۷
۴ - پارچه های بافته شده به نخهای الوان	یکم	۲	۷
ب - پارچه های بیکه یا زن کلدان و منقش بانضمام پارچه های مرکب از پنبه مرسه ریزه	یکم	۲	۸
ج - توری - کارس - تزییب و روپندهای پنبه بدون قلاب دوزی یا کلدوزی	یکم	۱۰	۲۵
د - مخمل و مخمل کرک دار :	یکم	۸	۲۵
۱ - منگنه شده	یکم	۶	۱۶
۲ - سایر اقسام	یکم	۱۰	۲۰
۵ - توریهای ماشینی برای میل حتی با منگوله	یکم	۱۰	۲۰
۳ - منسوجات پشم خالص بانضمام پارچه های پشم بز و یکنوی لا ما (گوسفند و شتر امریکائی) شتر و از موی حیوانات و غیره :	یکم	۱۰	۲۰
۱ - منسوجات غیر مذکور از هر قبیل	از روی قیمت	۱۲٪	۲۰٪
ب - مخمل و مخمل کورک دار بانضمام مخملهای شبیه به	از روی قیمت	۱۲٪	۲۰٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
پوست حاجی طرخان و پارچه های نظیر آنها	یکم	۲۰	۱۵۰
ج - شالهای شرقی	از روی قیمت	۲۰٪	۴۰٪
۴ - منسوجات کتان خالص از هر قبیل	یکم	۱.۵۰	۸
آ - پارچه های ضخیم متعارفی ساده و سفید	یکم	۱.۵۰	۸
ب - سایر اقسام بانضمام پارچه های ملون یا باسمة کتانهای اعلی پارچه های کلدان برای میل ملافه سفره حوله و غیره تونی همانطوریکه از کار خانه خارج میشوند	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
۵ - منسوجات ابریشم مصنوعی خالص از هر قبیل که خصوصاً در تعرفه قید نشده	یکم	۱۵٪	۵۰٪
۶ - منسوجات شاهدانه ژوت یا سایر الیاف نباتی خصوصاً رآمی و آلفا (قسمی از الیاف نباتی)	یکم	۱	۴
آ - منسوجات غیر مذکور از هر قبیل	یکم	۱	۴
ب - پارچه های معمولی خام برای لفاف بانضمام کپسه و پارچه های لفاف ممزوج از کتان شاهدانه و ژوت	یکم	۰.۴۰	۱.۲۰
۷ - منسوجات ابریشم خالص طبیعی	یکم	۰.۴۰	۱.۲۰
آ - پارچه های ابریشم خالص طبیعی از نوع چوپوچوچه و پارچه های ابریشم طبیعی خالص ساده یعنی بی گل و بته	یکم	۵۰	۱۰۰
ب - توری - کارس - روپندهای بدون قلاب دوزی یا کل دوزی	یکم	۱۰۰	۲۰۰
ج - پارچه های ابریشم طبیعی خالص از هر قبیل که در تعرفه منظور نشده بانضمام پارچه های کلدان ابریشمی	یکم	۶۰	۱۰۰
۸ - منسوجات لاس و فضلات ابریشم از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده	یکم	۲۵	۲۵
۹ - منسوجات پنبه مخلوط به پشم یا مو :	یکم	۲۵	۲۵
آ - پارچه هائیکه بیش از صدی ۳ تا صدی ۱۰ پشم داشته باشند	یکم	۴	۱۰
ب - پارچه هائیکه بیش از صدی ۱۰ و کمتر از صدی ۵۰ پشم داشته باشند	یکم	۴	۱۰
۱ - از هر قبیل که در تعرفه منظور نشده	یکم	۶	۱۶
۲ - مخمل و مخملهای کورک دار بانضمام مخملهای شبیه	یکم	۶	۱۶

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
بیوست حاجی طرحان و پارچه های نظیر آنها ج - پارچه های نیکه صدی ۵۰ یا بیشتر پشم داشته باشند تا صدی ۹۷ :	یکمن	۸	۲۵
۱ - از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده ۲ - مخمل و مخملهای کورک دار باضام پارچه های شبیه به بیوست حاجی طرحان و منسوجات مشابه آنها تبصره - پارچه های نیکه کمتر از صدی ۳ پشم داشته باشند جزو پارچه های پنبه خالص محسوب و آنها نیکه بیش از صدی ۹۷ پشم داشته باشند مانند پارچه های پشم خالص منظور میگردند	یکمن	۸	۲۰
۱۰ - منسوجات - پنبه مخلوط بکتان یا سایر الیف نیای : از هر قبیل که مخصوصاً در تعرفه ذکر نشده اند ۱۱ - منسوجات پنبه مخلوط با ریشم مصنوعی از هر قبیل که در تعرفه قید نشده اند	یکمن	۲	۱
۱۲ - منسوجات پنبه مخلوط با ریشم طبیعی آ - از هر قبیل که در تعرفه منظور نشده اند و دارای بیش از صدی ۱۰ و کمتر از صدی ۲۵ ریشم باشند ب - دارای صدی ۲۵ تا صدی ۹۰ ریشم ج - توری کارس و روبند های بدون قلاب دوزی یا کل دوزی د - مخمل و مخملهای کورک دار منگنه شده یا غیر آن	از روی قیمت	۱۳٪	۲۰٪
۱ - دارای کمتر از صدی ۵۰ ریشم ۲ - دارای صدی ۵۰ ریشم و بیشتر ۱۳ - منسوجات پنبه مخلوط با لاس یا فضلات ریشم از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده	یکمن	۲۰	۷۵
تبصره - پارچه های نیکه بیش از صدی ۹۰ ریشم طبیعی یا مصنوعی با لاس یا فضلات ریشم داشته باشند جزو پارچه های ریشم طبیعی یا مصنوعی با لاس یا فضلات ریشم خالص منظور و آنها نیکه که دارای کمتر از صدی ۱۰ این مواد باشند حقوق گمرکی را مانند منسوجات	یکمن	۱۰	۲۰

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
پنبه بعلاوه صدی ۵۰ نایه میناید ۱۴ - منسوجات پشم یا کتان مخلوط با ریشم طبیعی یا مصنوعی یا لاس یا فضلات ریشم از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده	از روی قیمت	۱۰٪	۲۵٪
تبصره - پارچه های پشم یا کتان مخلوط با ریشم که مقدار ریشم آنها از صدی ۳ تجاوز نماید جزو پارچه های پشم یا کتان خالص محسوب میشوند تبصره عمومی - تشخیص پارچه های مخلوط از روی وزن هر یک از مواد مختلفه که در ترکیب آنها تکرار رفته بمعمل خواهد آمد	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
۱۵ - پارچه های مومی و دهنی از هر قبیل (مشمع) باضام پارچه های که از یکدوره صمغ یا سقر یا مواد دهنی دیگری پوشیده شده اند و پارچه های آلوده روغن یا کراوات و مقوا های قبری باستانی پارچه های پوشیده شده از کائوچو	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
خرازی اسباب بازی و اشیاء فلزی متفرقه آ - تلفن ، تلگراف و متعلقات آنها و ماشینهای خود نویس و قطعات منفصله آنها ب - دوربین و آلات عکاسی و سینما توگراف و لوازم آنها از قبیل شیشه فیلم کاغذ حساس و غیره لاک عینک و دوربین چوب پنبه بشکل تخنه خشت یا دهان بطری و لامپ چراغ برقی	صاف	۵٪	۵٪
ج - قرن قفل سوزن سنجاق انگشترانه سنگهای متعارفی اسباهای بازی و بازیچه تعلیمی از قبیل مکالمه الفبا اسباب های بازی نمائی و غیره و انواع دکه د - صندوقچه جعبه رقبوطی های چوبی یا فلزی روغن های مو و صورت و غیره واکس و غیره لوزم دفتر و	از روی قیمت	۵٪	۱۰٪

مواد تعرفه	نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حدا کثر
	آرایش و سفر انواع عصا فانوس بانضمام فانوس های مازیک فوتوگراف کرامافون و متعلقات آنها اشیاء فلزی متفرقه ولوازم خانه و انواع زنک اخبار	از روی قیمت	۱۵ ..	۲۵ ..
	۵ - اشیاء فلزی سرسره ولوازم تدخین و - اسباب بازی و بازیچه غیر از آهنائی که در حرف ج قید شده احجار و مروارید بدل سوار شده بولک کلاتون قبطان فلزی زردی و غیره	"	۲۰ ..	۳۵ ..
	ز - اشیاء طلا و نقره بدل	"	۲۵ ..	۵۰ ..
	ح - اوراق بازی	"	۵۰ ..	۷۵ ..
	ط - سایر اشیاء بانضمام شمعچه	"	۲۰ ..	۳۰ ..
۳۳	میل و اثاث البیت از هر قبیل که در تعرفه قید نشده باشد بانضمام ظروف زرین غیر از ظروفی که از فلزات قیمتی ساخته شده اند:			
	آ - مبله های متعارفی چوبی ساده بدون نقاشی رنگ و زینت	"	۱۵ ..	۲۵ ..
	ب - لامپ های متعارفی فلزی شبیهی به چینی با حباب ولی بدون زینت	"	۵ ..	۱۰ ..
	ج - سایر اقسام میل از قبیل مبله های سوار شده یا نشده و قطعات و اجزاء میل نقاشی شده رنگ شده لاکی مثبت کاری یا خام کاری یا مزین از فلزات آئینه چرم و پارچه آئینه های سنک و آئینه های معمولی قاب شده و انواع لامپ ها غیر از آهنائیکه در حرف آ منظور شده ظروف روی بخاری جر چراغ و غیره	"	۲۵ ..	۴۰ ..
۳۴	مواد معدنی فلزات و مشتقات آنها:			
	آ - مواد معدنی تصفیه نشده از هر قبیل	"	۵ ..	۸ ..
	ب - فولاد - چدن آهن سفید ساده بشکل شمش میله تیر کننده نسجه زکة تنکه صفحه ورق باسیم آهن کهنه و آهن پره فولاد و آهن سخمان از قبیل چوب بست			

مواد تعرفه	نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حدا کثر	تعرفه حد اقل
	های آهنی پل تنک (انبار) و ایل و لوازم راه آهن لوله میخ پیچ میخهای پنجم کل میخ پیچ و مهره خار های آهنی پدپ های آهنی و - ابر محافظه ها مشابه آنها	از روی قیمت	۵٪	۱۰٪
	ج - اشیاء مذکوره فوق که از فلزات دیگر ساخته شده باشد	"	۶٪	۱۲٪
	تبصره - دولت ایران حق دارد که از اول فروردین ۱۳۰۸ میزان صدی شش را اضافه نماید			
	د - حروف و کلیشه طبع	مغای	۵٪	
	ه - مسکوکات:			
	۱ - مسکوکات طلا با نقره که در تمالک اصلی رواج قانونی داشته باشند	مغای		
	۲ - مسکوکات مسی - نیکل و سایر فلزات بی قیمت و - ظروف و اشیاء فلزات قیمتی	تنوع	۲۵٪	۵۰٪
	ز - اشیاء فلزی:			
	۱ - اشیاء آهنی چدنی فولادی و مسی سفید شده لعابی یا غیر آن که در قسمت دیگر از تعرفه منظور نشده باشند	"	۱۰٪	۱۸٪
	۲ - اشیاء ساخته شده از فلزات دیگر که در قسمت دیگر از تعرفه ذکر نشده	"	۱۵٪	۲۵٪
	تبصره ۱ - اشیائیکه قسمتی از آنها از آهن چدن یا فولاد یا مس و قسمت دیگر از یک یا چند فلز دیگر ترکیب شده باشند جزو قسمت ۲ فوق محسوب میگرددند			
	تبصره ۲ - قسمت ز منجمله شامل اشیاء ذیل است:			
	قفل و بست - کلون - قفل - چفت - براق در و میل حلقه - کلید برای قفل و بست در - قطعات منفصله لامپا - گیل میخ برده - لولا - فنر برای در - نابلوهای اعلان - دست آبره - باد نما - قلاب برای جای رخت زنجیر های کوچک شبکه های فلزی و غیره			
	ساعت و قاب ساعت از هر قبیل مینا شده یا غیر آن:			
۳۵	۱ - از طلا یا طلای سفید حتی مزین باحجار کریمه			

تعرفه حداکثر	تعرفه حداقل	واحد	نوع مال التجاره
۵۰۰۰	۲۵۰۰	از روی قیمت	بانضمام ساعتی دست بند یا ساعتی کروم مزجیبی ب - از سایر فلزات ج - کار خاند ساعت سه جدا گانه وارد شود بانضمام قطعات منصله
۲۵۰۰	۱۰۰۰	"	کشتی جهاز فایق و قطعات منصله آنها:
۱۵۰۰	۱۰۰۰	"	ب - قطعات موتور الکتریکی و غیر آن ب - کشتی و جهازات موتور و منجرات وسیله آبیاری یا نخل بدون ساعت سوختی که استعمال میشود ج - سایر قسمه کشتی و جهاز یعنی جهازات شرفی در سایر انواع قنوق
۵۰۰	معاف	معاف	اشیاء صنعتی و کالکسیون (غیر از آنها نیکه مورد داد و ستد جاریه هستند) برای موزه و اشخاص اما توری (مقتضود اشخاصی است که بداد و ستد اشیا مزبور نبردازند) بانضمام اشیا عمیقہ تمبر پست تا بله های نقاشی و تصاویر دستی فاب نشده و کتب خطی
			ترباک
			انواع کاغذ و متعلقات آنها:
		یکم	۱ - خمیر کاغذ ب - کاغذ های معروف برای طبع یا افاف مقوا کاغذ برای خشت کن کاغذ های کهنه طبع شده که مورد داد و ستد تجاری باشند کاغذ و مقوای نخل یا کتبی معروف کاغذ آب خشت کن کاغذ های مبل و دیوار از هر قبیل کاغذ های صاف و کلبه اقسام کاغذ غیر از کاغذ های تجمی ۲ - کاغذ های تحریر و بانضمامی تجمی در جمیع یا حفظه ترباک بالرغم حروف یا علامت یا بدون آنها و کاغذ های تجمی از قبیل کاغذ های سیاقی چینی نقش دار منگه دار شک و غیره ۳ - اشیا کاغذی بانضمام کتبی محاسبه و دفترچه های خط دار ساده
۰.۲۰	۰.۱۰	از روی قیمت	عطریات بغیر از صابونهای عطری
۱۵۰۰	۸۰۰	"	۱ - عطریات الصلی بانضمام جوهر رد و رنگ و غیره
۳۰۰۰	۱۵۰۰	"	
۲۵۰۰	۱۲۰۰	"	
۱۰۰۰	۵۰۰	"	

تعرفه حداکثر	تعرفه حداقل	واحد	نوع مال التجاره
۷۵۰	۴۰۰	از روی قیمت	ب - سایر اقسام عطریات بانضمام سرخاب و سفید آب و جوهر های نباتی و جوهر های مصنوعی معطر انواع پوست و مشتقات آنها:
۱.۵۰	۱.۵۰	یکم	۱ - پوست های خام خشک یا نیک زده غیر از پوستهایی که در قسمت ب و ج ذیل قید شده
۱۵۰	۸۰	از روی قیمت	ب - پوست خام بزه
۲۰۰	۱۰۰	"	ج - پوست های خنک رو باه خز و غیره
۲۵۰	۱۵۰	"	د - پوستهای آماده:
۷	۴	یکم	۱ - برای لباس
۲۰	۶	"	۲ - دباغی شده چرم یا تیماج
۳۰	۱۰	"	۳ - چرمهای ملون
		"	۴ - چرمهای زرقی لای سافری یا باغفار
۳۰	۱۵	از روی قیمت	ه - اشیا چرمی از هر قبیل بانضمام اشیا بلغاری انواع کفش و اشیا سراجی
			احجار بانضمام احجار کریمه و مروارید:
۵۰	۲۵	"	۱ - احجار کریمه و مروارید ساخته یا غیر آن
معاف	معاف	"	ب - احجار متعارف ساخته بانضمام سنگهای مرمر و سنگ فرش
۲۰	۱۰	"	ج - احجار متعارف ابره شده صقلی و حجاری شده بانضمام اشیا سنگی مرمری و غیره با سنگهای ظروف تحمل مجسمه و غیره مخصوص انابه که جزء مبل و اثاث الیه محسوب میشوند
۵	قران	صدمن	د - سنگ لوح برای نام بانضمام سنگ لوحهای مصنوعی ظروف کلی از هر قبیل با سنگهای اشیا تکمیل شده که برای زینت یا مبل خانها بکار میروند
۱۵۰	۱۰۰	از روی قیمت	آ - آجر و سفال تنبوشه - خشت - کلدان و سایر اشیا کلی متعارف حتی آنها نیکه رنگ و روغن یا لعاب داشته باشند
۲۰	۱۰	"	ب - بدل چینی و چینی از هر قبیل
			باروت و مواد قابل احتراق:
		"	آ - باروتهای متعارف برای تفک و غیره و باروتهای سفید

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
(بيروكوبه) نېصره ورود بارونهاييكه فوه احتراق آنها زيادتر از بروت شكاري معمولي يا بروت سفيد باشد موكول باجازه مخصوص دولت است ب - فشك و لوازم آن براي تفك هاي شكاري تفكهاي كوتاه و طيانيچه هاي تفريحي بانضمام انواع چاشني بروتني قابل احتراق ج - فشك و لوازم آن براي تفكهاي جنگي و رولور يا طيانيچه (ورود موكول باجازه دولت است) د - موشك و آلات احتراقي براي معادن و ساير مواد مخبره براي مصارف معدني يا صنعتي (ورود موكول باجازه دولت است) ه - اسباب آتش باري و - ساير اسلحه فشك وغيره بانضمام نوزخانه براي توپخانه نارنجك وغيره	ازرؤي قيمت	۱۰	منوع
مواد شيميايي آ - سود كلستيه ب - ساير اقسام سود و سؤد هاي شيميايي ج - كانكوبود - زاج سبز ا كسيد دوزنك - گل گورگرد و گورگرد تصفيه شده د - ساير اقسام مواد شيميايي بانضمام جوهر سرکه مانع يا متباور	يكمن	۲۰	۵۰
مصنوعات باسمة و چاپ سنگي آ - روزنامهت نشریات مجلات كتب از هر قبيل نقشه هاي تجري يا جغرافيايي نقشه باسمة و تصاویر قاب نشده كاناوك و اعلانات تجارت خانهائيكه مراكز آنها در خارجه است در صورتيكه فقط اسم تجارخانه خارجي مزبور در آنها طبع شده باشد بدون ذكر تجارخانه ديگري با اسم عملي كه در ايران است ب - ساير اقسام بانضمام دفترچه هاي كلاسيك و كتابهاي محاسبه غير ارفد دفترچه ها و كتابهاي محاسبه ساده خط دار نېصره - ورود كتب جرائد مطبوعات و تصاویريكه موجب	ازرؤي قيمت	۵	۱۰
	معاف	۵	۵
		۱۲	۵۲

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
فساد يا مغاير اخلاق حسنة باشند ممنوع است خضول و علوفه آ - غلات سبز يا دسته شده ب - ساير اقسام علوفه بانضمام كاه بربده بونجه و علف خشك سقز و قير خام بااستثنای دهنیات معدني و مشتقات آنها و صمغ و كانوچو	يكمن	۰.۱۵	۰.۱۵
صابون آ - صابون هاي عطري ب - ساير اقسام صابون توتون و تنباكو آ - تنباكو براي قديان ۱ - رك ۲ - خرد شده ب - توتون براي چيق و پيب ۱ - رك ۲ - خرد شده يا بربده ج - توتون سيگار ۱ - رك ۲ - بربده يا خرد شده د - سيگار ه - سيگارهاي بزگی بزك و كوچك و - ساير اقسام توتون و تنباكوي ساخته نېصره - ساقه توتون و تنباكو هائيكه در فوق ذكر شده در صورتيكه عليحده وارد شوند مانند همان توتون و تنباكو تاديه حقوق كمركي خواهند نمود ورود مواد مشابه توتون و تنباكو ممنوع است	ازرؤي قيمت	۵	۱۰
	يكمن	۲۵	۵۰
	يكمن	۰.۷۰	۱.۵۰
	ازرؤي قيمت	۱۸	۱۸
	ازرؤي قيمت	۲۰	۲۵
	ازرؤي قيمت	۲۰	۲۵
	ازرؤي قيمت	۲۴	۳۰
	ازرؤي قيمت	۴۰	۴۰
	ازرؤي قيمت	۶۰	۱۰۰
	ازرؤي قيمت	۶۰	۱۰۰
	ازرؤي قيمت	۵۰	۱۰۰

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
رنگهای مایع و خشک و رنگهای برقی (ورنی)			
۱ - فرمزدانه صنعتی یا حیوانی و سایر اقسام رنگهای طبیعی باستثنای نیل	از روی قیمت	۱۰	۱۵
ب - نیل طبیعی یا ترکیبی		۱۵	۲۵
ج - سایر اقسام رنگهای ترکیبی باستثنای رنگهای مایع ترکیبی که در روشن کردن ممنوع است		۲۰	۲۰
تبصره - دولت حق دارد که میزان صدی ۳ را از اول فروردین ۱۳۰۸ اضافه کند			
د - رنگهای روغنی برقی دار (ورنی)			
۱ - الکی	یکم باظرف	۵	۷
۲ - سایر اقسام		۲	۷
تبصره ۱ - اداره گمرکات با صلاحدید شیمیست متخصص خود صورتی از رنگهای ترکیبی که درود آنها ممنوع است مگر آنکه دارای ثابت و سایر شرایطی که برای رنگ کردن فرش لازم است دارا باشند تهیه و آن همیشه کامل نگاه خواهد داشت و درود رنگهای ترکیبی غیر ثابت تا تصمیم دیگری ممنوع است			
تبصره ۲ - نظر به تقابلی که باید در ورود و فروش و استعمال رنگهای ترکیبی بعمل آید اداره گمرکات نظارتنامه تهیه خواهد نمود جاری قواعد ثابت رنگهای ترکیبی و شرایطی که درود آنها منوط بان است			
نباتات و مواد نباتی که مخصوصاً در تعرفه فید نشده اند			
بانضمام گیاههای حیه کلها و برگهای خنثی نشده لابلاب (هوبلون) نی تفاله نباتات تخم و تخمه مانند تخم شاهدانه			
کتان کسجد پنبه و غیره یعنی آنهاست که در یکی از مواد ذیل تعرفه ذکر نشده باشند - حبوبات و ما که آلات			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
خوراکی و دواجات ادویه جات یا عطریات			
شیشه آلات			
آ - جامهای شیشه متعارفی فی رنگ			
۱ - کمتر از ۵۰ دسیمتر مربع	یکم	۰٫۲۵	۰٫۳۵
۲ - ۵۰ دسیمتر مربع و بیشتر	"	۰٫۴۰	۰٫۵۰
ب - بطری - کوب - قراچه حق سبد دار و شیشه های خالی با مملو از موادی که حقوق گمرکی بانها تعلق نمیگیرد			
۱ - از شیشه متعارفی	"	۰٫۲۰	۰٫۳۰
۲ - از شیشه سفید یا رنگین	"	۰٫۲۵	۰٫۳۵
۳ - شیشه های ایمنونادی و سایر بطری های نظیر آنها از شیشه ضخیم			
ج - آئینه های بیقاب کمتر از ۵۰ دسیمتر مربع	از روی قیمت	۸	۱۵
د - اشیاء شیشه مزین یا زینت و اشیاء بلورین فی زینت لوله لامپای شیشه ساعت تخت های شیشه برای سنک فرش و غیره باستثنای ظروف و اشیاء تجملی	"	۶	۱۵
ه - سایر اقسام شیشه آلات بانضمام آئینه های بیقاب بیش از ۵۰ دسیمتر مربع جامهای شیشه رنگین نقاشی شده مات یا کنده اشیاء بلوری یا زینت از قبیل تصاویر کنده وسیله قلم یا آئینه نقاشی شده مینا شده مطلقاً منقض پنبه های شیشه و غیره باستثنای ظروف و اشیاء تجملی			
تبصره ۱ - اشیاء شیشه یا بلوری یا پایه بست یا زینت فلز قیمتی جزو اشیاء فلز قیمتی محسوب میشوند در صورتیکه قیمت فلزی که در آنها بکار رفته بیش از قیمت			

حقوق صادرات

مواد تعرفه	نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی
	حقوق صادرات		
۱	حیوانات ذیروح		
	۱ - الاغ	راس	۲۰
	ب - شتر	تفر	۱۰۰
	ج - اسب و مادبان	راس	۶۰
	د - کره	۲	۶۰
	ه - قاطر	۲	۸۰
	و - عوامل		
	۱ - گاو ماده گاو نر (و بز)	فرد	۲۰
	۲ - گوساله کمتر از یکسال		۵
	۳ - گاو میش		۳۰
	ز - اغنام		
	آ - بزك		
	۱ - میش و بز ماده	راس	۱
	ب - قوچ و بز نر		۵۰
	۲ - بزه و بزغاله	۲	۲۵
	ج - طیور اهلی	از روی قیمت	۵٪
	ط - طیور و حیوانات صید		۵٪
	ی - سایر قسم حیوانات		۵٪
۲	اسلحه و متعلقات آنها بانضمام قطعات منفصله بااستثنای تفنگهای شکاری تفنگ های کوتاه و طپانچه های تفریحی	منوع	
	نصرت - هر مسافری میتواند با اجازه مخصوص رئیس محلی		

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
شیشه باشد			
نصرت ۲ - اشیاء شیشه یا بلوری با پایه بست یا زینت فلز غیر قیمتی جزو میل یا خرازی محسوب میشوند			
کالسه و درشکه و وسایل نقلیه چرخ دار از هر قبیل بااستثنای وسایل نقلیه هوایی و کشتی و جهاز و قطعات منفصله آنها			
آ - عرابه و سایر وسایل نقلیه چرخ دار بانضمام کامیون های بزرگ و کوچک و دلیجانهای موتور دار با موتور و واگون و کالسه های بار آهن تراهای و امنیوم هائی که بیش از شش نفر سوار داشته باشند صرف نظر از وسیله حرکت آنها و قطعات منفصله آنها	از روی قیمت	۱۰٪	۲۵٪
ب - اتوموبیل های سواری که بیش از سه هزار تومان قیمت داشته باشند		معاف	۱۰٪
ج - سایر قسم وسایل نقلیه بانضمام درشکه و کالسه های سبک امبی در چرخه سه چرخه یا بی اتوموبیل غیر از آنها که در قسمت ب فوق ذکر شده مونوسیکلت و سبد های آن		معاف	۱۰٪
د - قطعات منفصله آنها			۵٪
نصرت برای موتور رجوع شود بمانین آلات			
۵۵ - سایر اقسام امتعه که در تعرفه مخصوصاً ذکر نشده		۱۵٪	۲۵٪

نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی	قران
گمرک يك ضدانچه رولور با يك اسلحه قطعه برنده با خود صادر نميد			
حبوبات و ماکولات و کنسرو های خوراکی غیر از مشروبات			
۱- غلات خوراکی از قبیل گندم برنج پاك کرده داوسر جو و سایر غلات خوراکی غیر مذکور مانند ارزن ماک و غیره		۵۰	
۲- برنج پاك نکرده (شلتوک) رجوع شود تبصره تبصره - صدور برنج پاك نکرده در صورتی ممکن است که به حد اکثر به نسبت ۲۰٪ برنج پاك نکرده و ۸۰٪ برنج پاك کرده مخلوط باشد		۱۰	
ب- آرد های ماکول		۱۰	
ج- نخم طیور اهلی با طیور صیدی	۱۰۰ عدد	۵۰	
د- ماهی			
۱- نازه یا منجمد		۱۰	یکم
۲- نمک زده یا دودی که خشک صادر شود		۱۰	یکم
۳- محفوظ			
۱- در قوطی - کوزه - بطری - یا سایر ظروف سر بسته مشابه آنها		۱۰	یکم
ب- در سایر ظروف		۱۰	
۴- خاویار از هر قبیل			
دواجات			
۱- آقوزه			
ب- کتیرا			
	از روی قیمت		۲
			۲

نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی	قران
ج- سایر انواع صمغ مواد نسجی و متعلقات آنها	از روی قیمت		۲
۱- فرشهایی که در آنها رنگی غیر از رنگهاییکه قانوناً ورود آنها مجاز است استعمال شده باشد	»		۱۲
تبصره حقوق گمرکی فوق فقط برای سال ۱۳۰۷ و در سنه ۱۳۰۸ دولت مکلف است بآن تجدید نظر نماید			
۶- اشیاء صنعتی و کلاکسیون مستخرجه از حفريات يا غير آن تبصره صدور این قبیل عتیقیات فقط با اجازه مخصوص وزارت معارف ممکن است	»		۱۰
۷- تریاک	یکم		۲۰
۸- پوستهای خام			
۱- پوستهای بره برای لباس که طول آنها از گردن تا دم بیش از ۵۵ سانتیمتر نباشد			
۱- پوستهای معروف بحاج طرخان	قطعه		۱
۲- پوست های معروف بشیراز	»		۱
۳- پوست های خراسان	»		۲۵
۴- سایر انواع پوست	»		۲۰
ب- سایر اقسام پوست های خام برای لباس از قبیل پوست خز لوتر روپاه سمور بوز پلنک و غیره	از روی قیمت		۵
۹- مروارید اصل سوار نشده بانضمام مروارید هائی که فقط برشته کشیده شده اند	»		۲۰
۱۰- سایر اقسام مال التجاره			معاف

صورت فوق ضمیمه قانون تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرار داد های گمرکی مخصوص با دول خارجه بوده و صحیح است
رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا